

คำนำ

เอกสารหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมครู ข้าราชการพลเรือนและบุคลากรทางการศึกษาด้วยหลักสูตรฝึกอบรมแบบ e-Training สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร โดยพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้หลักสูตรและวิทยาการที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อยังประโยชน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

สารบัญ

คำนำ	1
หลักสูตร “ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา”	3
รายละเอียดหลักสูตร	4
คำอธิบายรายวิชา	4
วัตถุประสงค์	4
สาระการอบรม	4
กิจกรรมการอบรม	4
สื่อประกอบการอบรม	5
การวัดผลและประเมินผลการอบรม	5
บรรณานุกรม	5
เค้าโครงเนื้อหา	8
ตอนที่ 1 หลักสูตรและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	10
ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	19
ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้	28
ตอนที่ 4 สื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา	36
ตอนที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	54
ใบงานที่ 1	65
ใบงานที่ 2	66
ใบงานที่ 3	67
ใบงานที่ 4	68
ใบงานที่ 5	69
แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียนหลักสูตร	70

หลักสูตร
สังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

รหัส UTQ-55104

ชื่อหลักสูตรรายวิชา สังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

วิทยากร

อ.ดร. ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

สาขาวิชาประถมศึกษาภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหา

1. ดร.พรพิมล	ประสงค์พร
2. ดร.วรรณ	ช่องดารากุล
3. ดร.ยุวดี	อยู่สบาย
4. อ.ดร.ปราณภา	โหมดหิรัญ

รายละเอียดหลักสูตร

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. บอกมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้
2. บอกแนวทางการกิจกรรมการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางได้
3. บอกแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนได้
4. บอกแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้
5. บอกคุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้
6. บอกแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้
7. ระบุลักษณะของสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้
8. ยกตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้
9. บอกวิธีการวัดและการประเมินผลภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
10. สามารถออกแบบ/เลือกใช้วิธีการ/เครื่องมือในการวัดและประเมินผลภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สาระการอบรม

- ตอนที่ 1 หลักสูตรและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้
- ตอนที่ 4 สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา
- ตอนที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมการอบรม

1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม
2. ศึกษาเนื้อหาสาระการอบรมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากใบความรู้
4. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้
5. ทำใบงาน/กิจกรรมที่กำหนด
6. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่สนใจ
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากรประจำหลักสูตร

8. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม

สื่อประกอบการอบรม

1. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
2. ใบความรู้
3. วีดิทัศน์
4. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. กระดานสนทนา (Web board)
6. ใบงาน
7. แบบทดสอบ

การวัดผลและประเมินผลการอบรม

วิธีการวัดผล

1. การทดสอบก่อนและหลังอบรม โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
2. การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ส่งงานตามใบงานที่กำหนด เข้าร่วมกิจกรรมบนกระดานสนทนา

บรรณานุกรม

จันทร์ตา ดันติพงศานุรักษ์, วิมล กระต่ายทอง. การนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน. วารสารวิชาการ ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 ตุลาคม 2546.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

_____. สอนประวัติศาสตร์ ให้เด็กมีความสุข สนุกคิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สมมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2553.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การสร้างเกณฑ์การประเมิน Rubric Sampler ของ Relearning by Design, Inc. สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550.

_____. การสร้างเกณฑ์การประเมิน Rubric Sampler ของ Relearning by Design, Inc. สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550.

_____. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักวิชาการและ

มาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
สมบูรณ์ อินทร์ธมยา และเนาวนิตย์ สงคราม. วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ. เอกสารประกอบการเรียน
การสอน รายวิชา 2716302 การออกแบบและการจัดการเรียนการสอน. คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงและเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. เหลียวหลังแลหน้า การสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง,
2555.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- Andrea Hellma. An Introduction to Teaching English Learners in Elementary Schools:
Three Workshops for Pre-Service Teachers
- Canale, M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language
Teaching and Testing. Applied Linguistics, 1980.
- Chen, I-Jung. Using Games to Promote Communicative Skills in Language Learning. The
Internet TESL Journal, Vol. XI, No. 2, February 2005.
- Diane Larsen-F. Techniques and Principles in Language Teaching, 2nd ed., Oxford
University Press, 2000.
- Literacy Development <http://www.netc.org/focus/challenges/literacy.php>
- Matt D. Stroud. Incorporating Technology into the Foreign Language Classroom. Trinity
University San Antonio, Texas September 14, 1998.
- Moats, Louisa. "Teaching Reading IS Rocket Science: What Expert Teachers of Reading
Should Know and Be Able to Do." American Federation of Teachers,
June 1999. Online at <http://www.aft.org>.
- Nitko, 1996 อ้างถึงใน <http://www.watpon.com/Elearning/mea5.htm>
- Richard Allington (2002) . The 6 Ts of effective elementary literacy instruction
<http://www.readingrockets.org/article/96/>
- Robinson, J. and Selman, M. Partnership in Learning: Teaching ESL to Adults, Oxford
University Press, 1986.

<http://www.moe.go.th/moe/upload/hotnews/htmlfiles/13045-5393.html>

[http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/games/stop-bus\)](http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/games/stop-bus)

<http://www.yindii.com/teachers/games.htm>

Speaking skill Rubric for Key Stage 3 จาก cd1.edb.hkedcity.net

Evaluation.<http://www.carla.umn.edu/assessment/vac/Evaluation/rubrics/types/holisticRubrics.html>

<http://www.unk.edu/uploadedFiles/academicaffairs/Assessment/Training/Developing%20Rubrics.pdf>

หลักสูตร UTQ-55105

ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา

เค้าโครงเนื้อหา

ตอนที่ 1 หลักสูตรและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

แนวคิด

มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระมีความสำคัญ ช่วยให้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มีแนวทางที่ชัดเจนและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้เข้าอบรมสามารถบอกมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้
2. เพื่อให้ครูบอกแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางได้

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ 2.1 วิธีการสอนภาษาต่างประเทศ

เรื่องที่ 2.2 ตัวอย่างกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เน้นการสื่อสารและการคิดจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน วิเคราะห์ เปรียบเทียบ เชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับประสบการณ์เดิม ใช้กระบวนการคิดสร้างเสริมจินตนาการในการเรียนรู้ และสามารถใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้เข้าอบรมบอกแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้
2. เพื่อให้ครูผู้เข้าอบรมยกตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้

ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้

เรื่องที่ 3.1 คุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

เรื่องที่ 3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญให้กับผู้เรียน

แนวคิด

การกำหนดคุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้เข้าอบรมสามารถบอกคุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้

2. เพื่อให้ครูผู้เข้าอบรมบอกแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้

ตอนที่ 4 สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษา

เรื่องที่ 4.1 ความสำคัญของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

เรื่องที่ 4.2 เว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

แนวคิด

สื่อและแหล่งการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดี
ยิ่งขึ้น ดังนั้นการออกแบบและคัดเลือกสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยให้การจัดการ
เรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมาย

วัตถุประสงค์

1. ระบุลักษณะของสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้
2. ยกตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้

ตอนที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เรื่องที่ 5.1 ลักษณะของการวัดและประเมินผล

เรื่องที่ 5.2 วิธีการประเมิน

แนวคิด

การออกแบบเครื่องมือในการวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและมี
คุณภาพ จะทำให้สามารถวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเที่ยงตรง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้เข้ารับการอบรมสามารถบอกวิธีการวัดและการประเมินผลภาษาต่างประเทศได้
อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. เพื่อให้ครูผู้เข้ารับการอบรมสามารถออกแบบ/เลือกใช้วิธีการ/เครื่องมือในการวัดและ
ประเมินผลภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตอนที่ 1 หลักสูตรและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เรื่องที่ 1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ในสาระภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งเน้นให้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ตีความ มีทักษะการสื่อสาร สามารถแสดงความคิดเห็นโดยใช้ภาษาต่างประเทศได้

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ในสาระภาษาและวัฒนธรรมนี้ มุ่งเน้นให้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรมว่า ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดและช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตนเอง

ในสาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นนี้ มุ่งเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การบูรณาการทักษะการสื่อสารในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศกับเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยจัดหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติเพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกับวัฒนธรรมไทย เป็นต้น

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ในสาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกนี้ มุ่งเน้นให้ครูจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งในสถานการณ์จำลองในชั้นเรียน หรือสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กับเพื่อนชาวต่างชาติ การให้นักเรียนเป็นมัคคุเทศก์น้อยแนะนำข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นต้น

สาระสำคัญทั้ง 4 สาระข้างต้นมีความสำคัญต่อการวางแผนจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นกรอบที่ช่วยกำหนดเนื้อหาให้ครูสามารถระบุสาระที่จะต้องจัดให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศนี้ ครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วยการสร้างประสบการณ์ทางภาษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนใช้ติดต่อสื่อสารได้ โดยให้เห็นความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บนฐานเนื้อหาที่บูรณาการสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นๆ และเชื่อมโยงให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะภาษาติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา แนะนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ข้างต้น เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่าการสอนให้นักเรียนท่องจำคำศัพท์ จำกฎการใช้ไวยากรณ์ หรือการถอดความหมายเนื้อหา ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศที่ได้เรียนผ่านการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ และบทพูดเข้าจังหวะง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟังตรงตามความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ
- พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและคำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อน บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ใกล้เคียงหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟัง
- พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์ และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน
- พูดและทำท่าประกอบ ตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อและคำศัพท์ง่ายๆ เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย
- บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
- บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
 - ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
 - ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว
 - มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
 - ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาโต้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น การสอนภาษาต่างประเทศให้กับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการฟัง พูด เป็นหลัก โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกการฟังประโยคง่ายๆ ฝึกการสนทนาบทสนทนาสั้นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ประโยคทักทาย ประโยคแนะนำตัว ประโยคถามตอบอย่างง่าย เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การออกเสียงคำศัพท์ต่างๆ การออกเสียงสำเนียงการพูดในสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความนิทาน และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

- พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด/เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ
- พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว
- ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ
- บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย
- ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน
- ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา
- ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ
- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ) เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพ และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
- ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

ดังนั้น การสอนภาษาต่างประเทศให้กับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการฟัง พูด ต่อเนื่องจากการเรียนในช่วงต้น และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เนื่องจากความสามารถทางภาษาของนักเรียนในระดับนี้ สามารถที่จะสะกดคำศัพท์ง่ายๆ มีคลังคำศัพท์ที่สั่งสมจากประสบการณ์เดิม มีคำคุ้นตาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สามารถอ่านคำ ข้อความ หรือประโยคได้ เขียนคำศัพท์หรือประโยคสั้นๆ ได้ถูกต้อง

เป้าหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น นอกจากมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหา

ความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูง อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์ได้แล้วนั้น ผู้เรียนยังควรที่จะได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับการเรียนรู้เนื้อหาและทักษะการใช้ภาษาด้วยเช่นกัน

จากหลักสูตรสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนที่ตอบสนองต่อกรอบของหลักสูตรในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพิจารณามาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบและสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดมาตรฐานและตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การทำความเข้าใจกับองค์ประกอบหลักสูตร

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เป็นตัวกำกับให้สถานศึกษาแต่ละแห่งที่พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้อง ตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเท่าเทียมกันบนมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง มาตรฐานการเรียนรู้จะบอกถึงสิ่งที่คาดหวังหรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนไว้ชัดเจน

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นๆ ไว้ชัดเจน มาตรฐานการเรียนรู้ยังช่วยให้ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนต้องการอะไร ผู้สอนต้องสอนอย่างไร มีแนวทางในการสอนอย่างไร และจะประเมินการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วยวิธีใด

ตัวอย่าง

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานข้างต้นมุ่งให้ผู้สอนจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์การสอนที่ให้ผู้เรียนรู้ว่าเจ้าของภาษาใช้ภาษาแบบใดในสถานการณ์ใด ไม่ใช่เพียงแค่ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เท่านั้น การจัดกิจกรรมบนฐานของมาตรฐานการเรียนรู้ข้างต้นนี้จึงต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในบริบทจริง ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาจากเจ้าของภาษาโดยตรง เป็นต้น

2. ตัวชี้วัด

เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมถึงคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ตัวชี้วัดเป็นส่วนสำคัญที่ผู้สอนจะนำไปกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และเกณฑ์การวัดประเมินผล ซึ่งตัวชี้วัดนี้จะเป็นหลักสำคัญในการบ่งบอกคุณภาพผู้เรียน

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัด ป.1/1 พูดและทำท่าประกอบตามมารยาทสังคม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

สาระการเรียนรู้แกนกลาง วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การใช้สีหน้าท่าทางประกอบการพูดขณะ แนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การโบกมือ การแสดงอาการตอบรับหรือปฏิเสธ

การกำหนดจุดเน้นของหลักสูตร

การกำหนดจุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษาจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนได้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยต้องทำการศึกษาวิเคราะห์จุดหมายหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นหลักในการกำหนดจุดเน้น สัดส่วน เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในสาระการเรียนรู้อื่นๆ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เช่น โรงเรียนอยู่ในจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานจำนวนมาก ครูอาจกำหนดให้มี รายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับชาวต่างประเทศที่มา ท่องเที่ยว ดังนั้นอาจจัดรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น โดยอาจจัดรายวิชา ภาษาอังกฤษทั้งที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา

ทำได้โดยนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาคมา จัดทำเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยในการจัดทำจะมีการกำหนดชื่อรายวิชา ชั้นปี จำนวนชั่วโมงหรือ หน่วยกิต การเขียนคำอธิบายรายวิชาจะพิจารณาจากคำสำคัญ หรือประเด็นที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษา

แล้วจึงเขียนเป้าหมายและภาพรวมรายปี/รายภาค ของความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาที่ผู้เรียนจะปฏิบัติได้หลังจากเรียนจบรายวิชานั้นๆ

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หากมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ได้ดี จะเป็นการนำมาตรฐานการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมายเป็นหลักสำคัญของหลักสูตรอิงมาตรฐาน

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดทำโดยนำคำอธิบายวิชามาวางแผนจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งการจัดทำหน่วยการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆ ทั้งในแนวกว้างและแนวลึก และจะตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้น่าสนใจ หน่วยการเรียนรู้อาจจะมีลักษณะเป็นแก่นสาระ/เรื่องหลัก (Themes) หรือหัวเรื่อง (Topic) หรือหัวเรื่องย่อย (Sub-topic) โดยอาศัยหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้ในคุณภาพผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถเลือกแก่นสาระ/เรื่องหลักจากที่สภายุโรปได้ศึกษาวิจัยไว้ว่า ผู้เรียนภาษาต่างประเทศในระดับสื่อสารได้ควรเรียน แก่นสาระ/เรื่องหลัก (Themes) 14 เรื่องที่เป็นพื้นฐานจากสภายุโรป (Council of Europe) ดังนี้

1. Personal Identification	8. Health and Welfare
2. House and Home	9. Shopping
3. Life at Home	10. Food and Drink
4. Education and Future Career	11. Services
5. Free Time and Entertainment	12. Places
6. Travel	13. Foreign Languages
7. Relation with Other People	14. Weather

จากแก่นสาระ/เรื่องหลัก (Themes) 14 เรื่องที่เป็นพื้นฐานจากสภายุโรป (Council of Europe) ในข้างต้น ครูผู้สอนสามารถเลือกแก่นสาระ/เรื่องหลักให้เหมาะสมกับความสนใจและวัยของผู้เรียน รวมถึงสาระที่สอดคล้องกับสภาพ ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น โดยในแต่ละระดับชั้นในสถานศึกษาเดียวกันอาจใช้แก่นสาระ/เรื่องหลักเดียวกันหมดในทุกชั้นปี แต่สามารถตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้แตกต่างกัน และกำหนดขอบเขตสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงวัยและความสนใจของผู้เรียน ยกตัวอย่างเช่น หน่วยการเรียนรู้ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนอาจกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ Unit 1: My Personal Information Unit 2: Interest Unit 3: Relation with

Other People ซึ่งในหัวข้อ Relation with Other People อาจกำหนดเนื้อหาสาระที่เรียนในลักษณะกิจกรรมเกมการทายเพื่อนในชั้นเรียนด้วยประโยคง่ายๆ การถามชื่อ ถามสิ่งที่ชอบ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยคภาษาอังกฤษง่ายๆ และสามารถออกเสียงได้โดยไม่ประหม่าที่จะใช้ภาษาอื่นในการสื่อสาร

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan)

การออกแบบการเรียนการสอนแบบอิงมาตรฐานไม่มีการกำหนดตายตัว ขึ้นกับวัตถุประสงค์ เหตุผล ความจำเป็นของบริบทท้องถิ่นแต่ละบริบท หรือสถานศึกษาแต่ละแห่งที่ต่างกำหนดจุดเน้นแตกต่างกันไป

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำได้โดยการนำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้เฉพาะหน่วยที่สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหา กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้งสี่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งกระบวนการคิด คุณธรรม จริยธรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีการกำหนดรายละเอียดของวัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสม สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน โดยบูรณาการในลักษณะเป็นหน่วยเรื่อง (Thematic Unit) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร เกิดความสนุกสนานมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

การกำหนดการประเมินผล

ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการประเมินไม่ว่าจะเป็นชิ้นงานหรือภาระงานจะต้องเชื่อมโยงและสะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

หลักสูตรที่ดีต้องมีความเป็นเอกภาพและหลากหลายในการปฏิบัติ และหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ คือการจัดการเรียนรู้และผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ คือครูผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดผลดีมากที่สุดถ้าครูสอนจัดการเรียนรู้โดยให้บริบทที่มีความหมาย น่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่อง 1.1 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 1

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ 2.1 วิธีการสอนภาษาต่างประเทศ

การสอนภาษาต่างประเทศหรือการสอนภาษาอังกฤษมีวิธีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายวิธี ผู้สอนสามารถเลือกวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอน

อย่างไรก็ตาม วิธีการสอนบางวิธี เช่น วิธีการสอนไวยากรณ์และการแปล (Grammar translation) นั้น อาจไม่บรรลุเป้าหมายสำคัญของการสอนภาษาต่างประเทศ ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้เพื่อการสื่อสารและทำความเข้าใจผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้เท่าที่ควร เนื่องจากวิธีการสอนไวยากรณ์และการแปล เป็นวิธีการสอนที่เน้นกฎไวยากรณ์และการแปลเป็นสื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ครูมีบทบาทสำคัญมากที่สุด โดยทำหน้าที่บอกและอธิบายกฎเกณฑ์ตลอดจนข้อยกเว้นต่างๆ นักเรียนเป็นผู้รับฟัง ท่องจำกฎเกณฑ์ และจดสิ่งที่ครูบอก การสอนคำศัพท์ ครูจะสอนครั้งละหลายๆ คำ บอกคำแปลภาษาไทยพร้อมทั้งเขียนคำอ่านประกอบ เน้นทักษะการอ่าน และการเขียนเป็นสำคัญ แต่ไม่ได้ให้นักเรียนฝึกการนำคำศัพท์มาใช้ในรูปประโยค นักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับเกณฑ์ไวยากรณ์นั้นๆ โดยวัดประเมินผลด้านความรู้ ความจำ คำศัพท์ กฎเกณฑ์ ความสามารถในการแปลความหมายเป็นสำคัญ

การสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

ผู้เรียนส่วนหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง แม้จะเรียนรู้โครงสร้างของภาษามาเป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถใช้ความรู้ทางภาษาที่เรียนมาสื่อสารได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น นักภาษาศาสตร์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้เสนอแนวการสอนแบบหนึ่งเพื่อแก้ปัญหการเรียนวิธีการใช้ภาษาแต่ไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงด้วย **วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร** โดยมีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์ และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนั้นการสอน จึงควรให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้ และจะต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทที่หลากหลายด้วย

จุดมุ่งหมายของวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม โดยที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ก่อนที่จะพิจารณาเรื่องความถูกต้องในการใช้ภาษา เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ก่อนเป็นอันดับแรก การเรียนในชั้นเรียนจะไม่เริ่มจากการสอนหลักไวยากรณ์ เช่น การเริ่มสอนเรื่อง Present

Perfect Simple Tense เป็นขั้นแรก แต่กิจกรรมจะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาในการสัมภาษณ์เข้าทำงาน หรือในสถานการณ์อื่นๆ ที่ผู้เรียนต้องพบเจอในชีวิตจริง

หลักสำคัญในการสอนสำหรับครู

- บทบาทหลักที่สำคัญของครูคือ การเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้สังเกตการณ์มากกว่าเป็นผู้นำกิจกรรมในชั้นเรียน
- บทเรียนจะเป็นลักษณะหัวเรื่องหรือแก่นเรื่องเป็นฐาน โดยมีเป้าหมายการสอนไวยากรณ์แฝงอยู่เบื้องหลัง เช่น การสัมภาษณ์งาน (แทรกการสอนเรื่อง Present Perfect tense)
- บทเรียนถูกสร้างขึ้นจากบริบทที่อยู่รอบๆ ตัวและการฝึกปฏิบัติตามหน้าที่ต่างๆ ซึ่งปรากฏในชีวิตจริง เช่น การสอบถามข้อมูล การเสนอข้อคิดเห็น การขอโทษ การสัมภาษณ์งาน การพูดโทรศัพท์
- กิจกรรมถูกจัดขึ้นโดยครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องและมีเป้าหมายเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ซึ่งนักเรียนจะสามารถเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้
- บทสนทนาถูกใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการติดต่อสื่อสาร เช่น การขัดเกลาทางสังคม การบอกทิศทาง การคุยโทรศัพท์ ฯลฯ
- การเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของผู้เรียนในการใช้ภาษาจริงมากกว่าการใช้รูปแบบไวยากรณ์ซ้ำๆ ในแบบฝึกหัด
- การเน้นที่การติดต่อสื่อสารและการสื่อความหมายมากกว่าความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์ โดยให้ความสำคัญกับความเข้าใจในการสื่อสารก่อนความถูกต้องตามหลักภาษา
- การให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม เช่น การเลือกใช้ภาษาและน้ำเสียงในการสื่อสารได้เหมาะสมตามสถานการณ์
- ความสามารถในการสื่อสารคือเป้าหมายสำคัญที่พึงประสงค์ เช่น การสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิต การสื่อสารเพื่อการสนทนา และการทำความเข้าใจในความหมายของภาษา
- การสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับการออกเสียงที่ถูกต้อง โดยใช้การฝึกการออกเสียงเป็นกลุ่มและรายบุคคล
- การฟังจากบริบทการสื่อสารจริงและการอ่านบทอ่านในสถานการณ์ต่างๆ บ่อยครั้งสำคัญกว่าการอ่านบทอ่านประเภทเรื่องที่แต่งขึ้น

- การใช้เพลงและเกมเพื่อกระตุ้นและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามธรรมชาติเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาและพัฒนาการออกเสียงให้ถูกต้อง

- การให้ผลป้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นสิ่งสำคัญที่ครูควรให้แก่ผู้เรียนสม่ำเสมอหลังจากผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมแล้ว ครูไม่ควรแทรกหรือแก้ไขข้อผิดพลาดทันทีเมื่อผู้เรียนใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

หลักสำคัญในการเรียนสำหรับผู้เรียน

- ผู้เรียนควรได้รับการสนใจด้วยวิธีที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามหัวเรื่องหรือแก่นเรื่องที่กำหนด

- ผู้เรียนควรได้รับการกระตุ้นให้พูดและสื่อสารมากกว่าการท่องประโยคที่มีรูปแบบซ้ำๆ

- ผู้เรียนควรได้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาบ่อยๆ และค่อยๆ ปรับแก้เรื่องความถูกต้องของภาษาที่ใช้ใช้อย่างค่อยเป็นค่อยไป

- การใช้ภาษาควรให้ผู้เรียนได้ฝึกแบบลองผิดลองถูกเป็นรายบุคคล

- ผู้เรียนควรได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ภาษาและเพิ่มช่วงเวลาในการสนทนากับผู้อื่น

- การที่ผู้สอนไม่กังวลที่จะเน้นเฉพาะเรื่องความถูกต้องในการใช้ภาษาของผู้เรียนโดยพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดในขั้นของการสื่อสาร จะเป็นการช่วยให้กระบวนการคิดของผู้เรียนมีความต่อเนื่องไม่ถูกขัดจังหวะอันจะทำให้กระบวนการคิดราบรื่น

ตารางแสดงหลักการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL)

(Diane Larsen-Freeman, 2000; Julia Robinson and Mary Selman, 1986)

หลักการ	การประยุกต์ใช้
การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นของจริง	การใช้คอลัมน์ข่าวในหนังสือพิมพ์ โฆษณารับสมัครงาน รายงานพยากรณ์อากาศ รายการอาหาร หรือแคตตาล็อกสินค้าต่างๆเป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน

หลักการ	การประยุกต์ใช้
การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หนึ่งๆ สามารถจัดได้หลายรูปแบบ	การให้นักเรียนสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศสำหรับ วัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การฝึกใช้คำถามถามความ คิดเห็น ฯลฯ ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมได้ในหลาย รูปแบบ เช่น เกมถาม-ตอบ เพลงที่มีเนื้อเพลง เกี่ยวกับประโยคคำถาม การตอบ การให้นักเรียน ฝึกถามคำถามกับชาวต่างชาติ เป็นต้น
นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ร่วมกันและทำงาน สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	การใช้กิจกรรม เช่น การเรียงลำดับประโยค โดย นักเรียนในกลุ่มต้องช่วยกันคิด วิเคราะห์ คำสัญญา ที่แสดงลำดับเวลาในแต่ละประโยค และร่วมกันเรียง ประโยคให้ถูกต้อง ได้ใจความ
นักเรียนควรได้รับโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น และบรรยายความรู้สึก	การใช้กิจกรรม เช่น เกม เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนใน การสื่อสารและการรับผลป้อนกลับ (ประเมินได้ว่า ผู้เรียนเข้าใจกติกาการเล่นหรือไม่)
การยอมให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้ในขอบเขตที่ พอเหมาะ	ครูและเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ต้องเพิกเฉยต่อความ ผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นในการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
การกระตุ้นการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างผู้เรียน การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เจรจาต่อรองซึ่งกัน และกัน	ครูใช้ภาพเหตุการณ์ เรื่องราว หรือภาพยนตร์เป็นสื่อ ให้นักเรียนทำงานร่วมกันในการคาดเดาภาพ เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อไป
บริบททางสังคมในการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ	ครูควรใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ หรือเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารใน บริบทจำลองหรือบริบทจริง
การเรียนรู้เพื่อที่จะใช้รูปแบบภาษาได้อย่าง เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ	ครูต้องชี้แนะนักเรียนให้เข้าใจบทบาทที่นักเรียน แสดงหรือในสถานการณ์เฉพาะที่นักเรียนมีส่วนร่วม และให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าการมีบทบาทเช่นนั้น ส่งผลอย่างไรต่อการสื่อสาร

หลักการ	การประยุกต์ใช้
ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน	ครูต้องคอยดูแล แนะนำนักเรียนระหว่างการทำงานกลุ่มอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำและตอบคำถาม ครูควรร่วมกับนักเรียนในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้
ผู้เรียนมีโอกาเลือกในการสื่อสารว่าจะสนทนาเกี่ยวกับเรื่องอะไรและจะมีวิธีการสื่อสารอย่างไร	นักเรียนและครูร่วมกันแนะนำประเด็นการสนทนา และรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายที่สามารถใช้ได้
ผู้เรียนควรได้รับโอกาสในการพัฒนากลวิธีการตีความภาษาเช่นเดียวกันกับผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษา	ครูให้การบ้านนักเรียนโดยอาจให้นักเรียนฟังการโต้เถียงหรือการอภิปรายโต้แย้งในรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์

เรื่องที่ 2.2 ตัวอย่างกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ในชีวิตจริงเพื่อพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารของนักเรียน โดยครูจะจัดสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะพบเจอในชีวิตจริง ซึ่งผู้เรียนไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่ฝึกการใช้ภาษาซ้ำๆ เท่านั้น แต่การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกหัดในชั้นเรียนซึ่งจะเป็นสถานการณ์ที่แตกต่างกันไปในแต่ละวันตามหน่วยการเรียนรู้ที่ครูกำหนด และจะได้รับการป้อนกลับหรือตอบสนองในลักษณะต่างๆ จากการปฏิบัติดังกล่าว เป็นผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนซึ่งมาจากความต้องการที่ต้องการจะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย

ตัวอย่างการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การให้นักเรียนฟังบทสนทนาที่เกิดขึ้นในสถานที่แห่งหนึ่งและเตรียมตอบคำถามด้วยภาษาที่ต้องการสอน โดยครูตั้งคำถามต่างๆ ดังนี้

1. Who was talking?
2. About how old were they?
3. Where were they when you eavesdropped?
4. What were they talking about?
5. What did they say?
6. Did they become aware that you were listening to them?

การฝึกหัดเป็นการนำผู้เรียนสู่สถานการณ์ในโลกความจริงที่ต้องฟังและนำข้อมูลมารายงาน ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะบอกได้ว่าได้อะไรจากการฟังบ้าง ยังอาจมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และนำไปสู่การอภิปรายในชั้นเรียนด้วยภาษาต่างประเทศที่ได้เรียนนั้นตามความสามารถและประสบการณ์ที่นักเรียนมีอยู่

บทบาทของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในห้องเรียนการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นครูควรมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมโดยฟังให้มากและพูดให้น้อย ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกหัดและคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ขณะที่นักเรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้นแทนการนั่งประจำที่ของตนเอง ซึ่งการสร้างบรรยากาศลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนนั้นจะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศที่ได้เรียน เพิ่มความกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิด ทำให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ คือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมตามสถานการณ์

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

วิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

วิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

Example 1: Listen to the following dialogues and find out how much each customer needs to pay for his or her order. Use the menu provided (menu not shown here).

Customer 1

--Are you ready to order?
 --Yes. I'd like to have a hamburger, French fries, and a cola, please.
 --Is that all for you?
 --Yes.
 --Please pull to the front. Thank you.

Customer 2

--How can I help you?
 --I'd like to have a chicken sandwich with cheese and an iced tea please.
 --Is that all for you?
 --I need a medium French fries too.
 --Thank you.

Customer 3

--May I take your order?
 --I'd like to have two hamburger with chili please.
 --Would you like to have something to drink?
 --Yes, two colas please.
 --Thank you.

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนบทบาทสมมติแบ่งขั้นตอนในการจัดกิจกรรมได้ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติให้แน่ชัด และเฉพาะเจาะจงว่า ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจอะไรบ้างจากการแสดง สถานการณ์ และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้น ควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ผู้สวมบทบาทจะต้องคิดเอาเอง หรืออาจใช้บทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา ซึ่งจะกำหนดสถานการณ์ที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งให้และอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากบ้างน้อยบ้าง

2. เตรียมสถานการณ์หรือเรื่องที่จะนำมาแสดงบทบาทสมมติ โดยเขียนบทลงในบัตรแสดงเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าตนเองจะแสดงอะไร

3. เตรียมกิจกรรมจูงใจ (Motivation Activities) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนและเป็นการเกริ่นนำเรื่องที่จะแสดงบทบาทสมมติ เช่น การเล่นเกม การอ่านข่าวสาร

4. วางแผนและออกแบบการแสดง ได้แก่ เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ เน้นความเรียบง่ายและความคิดสร้างสรรค์ ตกลงกฎกติกาในการแสดงและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไร จึงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และอภิปรายภายหลัง คัดเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาท หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ ให้เวลาผู้แสดงได้เตรียมตัวและตกลงกันก่อนการแสดง

4.4 ทดลองแสดงหรือฝึกซ้อม

4.5 จัดลำดับการแสดง

ขั้นแสดงบทบาทสมมติ

5. ผู้สอนนำเข้าสู่เรื่องโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ขณะแสดงผู้สอนต้องไม่เข้าไปขัดขวางหรือยุ่งเกี่ยวแม้ว่าอาจเกิดการผิดพลาด ไม่ควรปล่อยให้การแสดงเย็นเยื่อ

ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

6. หลังจากการแสดงเสร็จสิ้นต้องมีการอภิปรายสนับสนุน มีการแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนต่อการแสดงเนื้อหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการแสดงนั้นๆ การอภิปรายหรือวิจารณ์ควรทำอย่างสร้างสรรค์ด้วยวาจา ด้วยเสียงปรบมือ เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้เรียนหรือผู้แสดง การซักถามควรมุ่งประเด็นไปที่ว่าผู้แสดง ได้แสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ทำไมจึงแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น และพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดผลอะไร การอภิปรายไม่ควรมุ่งเน้นประเด็นไปที่การแสดงของผู้สวมบทบาท

ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปประเมินผล

7. หลังจากจบการอภิปรายจากการแสดงแล้ว ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวความคิดรวบยอดในเนื้อหาสาระที่เรียนได้อย่างชัดเจน

คุณค่าและประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ

การใช้บทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้นและขยายความรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัญหา ทำให้ผู้เรียนเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้อื่นและเข้าใจตนเองดียิ่งขึ้น ทั้งยังฝึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจค่านิยมของตนเองและหาหลักยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคม เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การแสดงออก ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในหลายๆ บทบาท ฝึกการสื่อสารกับผู้อื่น จากการใช้ทักษะการพูด การอ่าน การเคลื่อนไหวในการแสดง เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับที่ตนเองต้องการจะสื่อในทุกขั้นตอนของการวางแผนการแสดง การเสนอความคิดเห็น และการสร้างข้อตกลงร่วมกัน จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางด้านต่างๆ เช่น พัฒนาการทางกาย ทางสังคม ทางภาษา และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การมองเห็นตนเองในเชิงบวกและเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง ช่วยให้นักเรียนได้รู้ถึงความขัดแย้งและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทำให้การเรียนรู้สนุกสนานและมีชีวิตชีวา

การสอนภาษาต่างประเทศมีเป้าหมายสำคัญ คือ ความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างมีความหมายมากกว่าการมุ่งเพียงแค่ให้ผู้เรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์หรือจำกฎเกณฑ์การใช้ภาษาที่ถูกต่อตรงตามหลักไวยากรณ์ ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่อง 2.2 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 2

ตอนที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้

เรื่องที่ 3.1 คุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

คุณภาพผู้เรียนที่คาดหวังในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษานั้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กำหนดไว้ว่า

เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ และบทพูดเข้าจังหวะง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟังตรงตามความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ
- พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและคำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อน บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟัง
- พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์ และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน
- พูดและทำท่าประกอบ ตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อและคำศัพท์ง่ายๆ เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย
- บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
- บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
- ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
- ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว
- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
- ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า
- พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่ายๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด/เขียนแสดงความรู้สึเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ
- พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว
- ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ
- บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษา กับของไทย
- ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน
 - ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา
 - ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ
 - ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ) เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
 - ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

เรื่องที่ 3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญให้กับผู้เรียน

การสอนภาษาในชั้นเรียนประถมศึกษานั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนอย่างชัดเจนโดยกำหนดให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษาและตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น มีแนวทางดังนี้

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน

ครูต้องวิเคราะห์ความแตกต่างและความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน โดยสร้างรายการความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน ทักษะใดที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมแล้ว และทักษะใดที่ผู้เรียนต้องการได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม และทำการลำดับความสำคัญของทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาให้ผู้เรียนตามความจำเป็นเร่งด่วนก่อนหลัง หรืออาจพิจารณาตามความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับของผู้เรียน เช่น

ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น (ประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 3) ควรมีความสามารถในการพูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและคำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อน บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ใกล้เคียงหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟัง

ความสามารถในการพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์ และสิ่งของตามสิ่งที่ฟังหรืออ่าน

ความสามารถในการพูดและทำท่าประกอบ ตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อและคำศัพท์ง่ายๆ เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น

การสนองความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียน

- ครูต้องรู้ความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคนและวางแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน เช่น นักเรียนบางคนอาจมีปัญหาในการพูดสื่อสารเนื่องจากมีคลังคำศัพท์น้อย ดังนั้นครูต้องช่วยจัดประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนคลังคำศัพท์ให้นักเรียนก่อนในขั้นต้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์ที่คุ้นเคยเรียบเรียงในการสนทนา

- ครูต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง ช่วยลดความกังวลในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารของนักเรียน

- สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มแทนการเรียนรู้แบบแยกเป็นรายบุคคล

- ครูต้องให้ผู้เรียนเห็นวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาต่างประเทศในทุกๆ คาบเรียน เช่น การฝึกพูดเพื่อให้เกิดความคล่องในการใช้ภาษา การฝึกฟังและโต้ตอบ การอ่านเขียนเพื่อเน้นการเรียนรู้คำศัพท์ เป็นต้น

- ครูต้องใช้สื่อหรือวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน เช่น การกระตุ้นความรู้เดิม การพูดอธิบายซ้ำๆ การแสดงภาพประกอบ การสาธิต การนิยาม การเขียนคำสำคัญในบทเรียนลงบนกระดาน การตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเป็นระยะๆ การสรุปบทเรียนในกลุ่มย่อย เป็นต้น

นอกจากนี้การสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนนั้นครูผู้สอนควรคำนึงถึงแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. การจัดให้มีการสนทนาภาษาอังกฤษกับผู้เรียนในชั่วโมงเรียนแต่ละคาบโดยจัดให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

2. การให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการออกเสียง

3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมในบทสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่พบเห็นในขณะนั้นๆ

4. การตั้งใจฟังผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษทุกๆ คำ แล้วให้แรงเสริมและกำลังใจแก่ผู้เรียนด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสม

5. การให้โอกาสผู้เรียนในการอภิปรายร่วมกับเพื่อนในชั้นเมื่อครูกำหนดคำถามให้ตอบ โดยอาจใช้เทคนิคการอภิปรายแบบ think-pair-share คือการให้ผู้เรียนคิดด้วยตนเอง แล้วจับคู่กับเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปประเด็นจากการคิดคู่เพื่อมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนคนอื่นๆ หรือเพื่อนๆ ในกลุ่มใหญ่เพื่อขยายความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางชัดเจนมากขึ้น โดยให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ได้อภิปรายกับเพื่อนด้วยภาษาอังกฤษตามความสามารถของผู้เรียน

6. การจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมในชั้นเรียน เพื่อแสดงวัตถุประสงค์การใช้ภาษาตามเนื้อหาที่สอน

7. การจัดให้มีกำแพงคำศัพท์ในชั้นเรียน โดยครูติดคำศัพท์ที่สำคัญในบทเรียนหลังจากที่ได้เสนอคำศัพท์เหล่านี้และฝึกให้นักเรียนอ่านและเขียนแล้วในคาบเรียน

8. เมื่อครูพูดอธิบาย ครูควรหยุดพูดเป็นระยะเพื่อให้โอกาสนักเรียนในการหยุดเพื่อทบทวนและสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว เช่น การพูดของนักเรียนชัดเจนหรือไม่ นักเรียนพูดประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือไม่ ประโยคที่นักเรียนพูดเรียบเรียงได้สมบูรณ์เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

9. ครูควรใช้การชี้แนะทางสายตาเพื่อเน้นความสำคัญหรือประกอบเนื้อหาที่อธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น เช่น การใช้ท่าทางประกอบ การเขียนคำสำคัญบนกระดาน การชี้ที่ภาพหรือวัตถุจริง เป็นต้น

10. ครูต้องช่วยสร้างแรงจูงใจทางบวกให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนชื่นชมความสามารถซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนรู้จักชื่นชมยินดีกับความสำเร็จจากความพยายามของตนเอง

การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นั้น นอกจากคำนึงถึงวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับทักษะพื้นฐานแต่ละทักษะแล้ว ครูผู้สอนยังต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้ (Allington, R., 2002)

เวลา (Time)

โดยทั่วไปครูจะให้นักเรียนทำกิจกรรมอ่านและเขียนครั้งหนึ่งในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวันเมื่อเทียบสัดส่วนกิจกรรมการอ่านและการเขียนต่อการทำกิจกรรมการเรียนอื่นๆ ในชั้นเรียนหลายๆ แห่งจัดกิจกรรมการอ่านให้กับนักเรียนเพียง 20 นาทีในแต่ละวัน ซึ่งรวมการอ่านในวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และรายวิชาอื่นๆ ดังนั้นกิจกรรมการอ่านที่แท้จริงในแต่ละวันนั้นจึงเกิดขึ้นน้อยมาก

กิจกรรมการอ่านที่เป็นประโยชน์ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น ได้แก่ การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนอ่าน โดยใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที และร่วมกันอภิปรายกับนักเรียนถึงเรื่องที่ได้อ่านหลังจากอ่านแล้ว

บทอ่าน (Texts)

เด็กที่สามารถประสบความสำเร็จในการอ่านคือเด็กที่สามารถอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และจับใจความสิ่งที่อ่านได้ เช่น เมื่อเด็กอายุ 9 ขวบอ่านบทอ่านที่มีจำนวนคำ 100 คำ และอ่านผิดพลาด 2-3 คำ บทอ่านนั้นอาจยากเกินในการฝึกอ่านให้เกิดประสิทธิผล บทอ่านอาจเหมาะสมกับเป้าหมายในการเรียนการสอนแต่สำหรับผู้อ่านที่อยู่ในขั้นกำลังพัฒนาความสามารถต้องการความสำเร็จในการอ่านสูงกว่าการอ่านบทอ่านที่มีความยาก

ในชั้นเรียนการสอนอ่านที่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนไม่ต้องอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่เหมือนกัน หรือแม้แต่ไม่ต้องทำงานในใบงานที่เหมือนกัน กันในแต่ละวัน ดังนั้นควรมีการจัดเตรียมวัสดุการอ่านที่มีคุณค่าและหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเป็นหนังสือที่มีหลายระดับและมีเนื้อหาทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และด้านสังคมศึกษา เมื่อผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้รับวัสดุการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถ เด็กสามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และเกิดความเข้าใจในการอ่าน จะเกิดแรงจูงใจในการอ่านจากความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการอ่าน

การสอน (Teach)

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น ด้วยวิธีการเป็น ตัวแบบและการสาธิตกลวิธีการอ่านหรือการปฏิบัติทักษะการใช้ภาษาที่เป็นประโยชน์จะทำให้ผู้เรียน สามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนภาษาของตนเองได้ การสอนแบบเน้นการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น เช่น การอธิบายแบบชัดแจ้ง explicit explanation การสอนโดยตรง direct teaching เป็นต้น

ในชั้นเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการเรียนการสอนอ่าน ครูจะใช้การสาธิตตัวอย่างโดยตรงและ ชัดแจ้งในการเสนอกลวิธีทางปัญญาที่ผู้อ่านที่ดีใช้ขณะอ่าน โดยแสดงลักษณะการคิดของผู้อ่านที่มี ทักษะขณะถอดความหมายของคำ การตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง การสรุปขณะอ่าน หรือการ แก้ไขขณะเขียนงานวิธีแบบนี้อาจเรียกว่า “วิธีมองฉันสิ” (watch me) หรือ “ดูฉันสาธิต” (let me demonstrate) ซึ่งมีความแตกต่างกับวิธีการที่เรียกว่า “ให้งานแล้วประเมิน” (assign and assess) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนน้อย เช่น การให้ใบงานที่ให้นักเรียนเติม สาระที่หายไปใบคำที่กำหนดให้ เด็กที่มีความรู้เดิมเท่านั้นที่จะสามารถทำใบงานนี้ได้ถูกต้อง แต่เด็ก กลุ่มหนึ่งที่ไม่รู้จักสระที่จะนำมาเติมลงในช่องว่างจะไม่สามารถรับความรู้จากใบงานนี้ได้ เด็กกลุ่มนี้ ต้องการการสอนจากครูที่สอนเขาเกี่ยวกับรูปสระ

นอกจากนี้ เมื่อครูมอบหมายเรื่องให้เด็กอ่านพร้อมกับตอบคำถามท้ายเรื่อง เด็กที่ได้รับการ พัฒนาการใช้วิธีการอ่านที่เหมาะสมจะนำกลวิธีเหล่านั้นมาใช้ขณะอ่านได้ถูกต้อง ขณะที่เด็กที่ไม่ได้รับการ พัฒนาจะไม่สามารถตอบคำถามได้ และเด็กกลุ่มนี้ไม่สามารถที่จะเรียนรู้กลวิธีการอ่านได้จาก คำถามท้ายเรื่อง เขาต้องการคนที่สอนกลวิธีการอ่านแก่เขาด้วยการเป็นตัวอย่างและสาธิตกลวิธีที่จะ สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต (Duffy, 1998) เช่น ครูอาจสอนการใช้วิธีการตัดรายละเอียดเมื่อ ต้องการสอนให้รู้จักวิธีการสรุปความ โดยครูจะแสดงวิธีการสร้างรายการความคิดที่หลากหลายที่ ผู้เขียนเสนอในย่อหน้าผ่านการวิเคราะห์ที่ละบรรทัดด้วยวิธีการให้นักเรียนดูวิธีที่ครูปฏิบัติ จากนั้นครู สามารถสาธิตโดยใช้วิธีการคิดดังเพื่อแสดงกลวิธีในการตัดรายละเอียดที่ซ้ำซ้อน ไม่เกี่ยวข้องออกไป จนกว่าจะได้ข้อความที่เป็นข้อสรุปของย่อหน้านั้นๆ เป็นต้น

การพูดคุย (Talk)

ในห้องเรียนภาษาที่ประสบความสำเร็จ โดยมากครูจะกระตุ้นให้นักเรียนพูดคุยทั้งระหว่าง นักเรียนกับครู และการพูดคุยระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง โดยครูจะกระตุ้น แสดงตัวอย่าง และ สนับสนุนการพูดคุยให้เกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างวัน ซึ่งเป็นการพูดคุยที่มีเป้าหมาย ไม่ใช่การพูดคุยโดยทั่วไป อาจเป็นการพูดคุยในประเด็นปัญหาที่ครูนำเสนอ การพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยน แนวทางการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในหลักสูตรการเรียนการสอน

การพูดคุยนี้ไม่ใช่เพียงแต่การกระตุ้นให้เกิดการพูดคุยกันมาก แต่จะเป็นการพูดคุยกันในหลายๆ ประเด็นมากกว่าเพียงแค่เรื่องที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนปกติ ซึ่งการพูดคุยนี้มีลักษณะเป็นการสนทนา(Conversation) มากกว่าการซักถาม (Interrogation) ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทั่วไปที่ครูมีบทบาทในการเสนอคำถาม นักเรียนตอบคำถาม ครูตรวจสอบหรือแก้ไขคำตอบเท่านั้น โดยในการสนทนาครูและนักเรียนจะอภิปรายความคิดเห็น แนวคิด สมมติฐาน กลวิธี และการตอบสนองซึ่งกันและกัน คำถามที่ครูเสนอจะเป็นคำถามปลายเปิด สามารถมีคำตอบที่เหมาะสมได้หลายคำตอบ เช่น คำถามหลังการอ่านที่ถามว่า

“เด็กๆ เดินทางไปที่ไหนเป็นที่สุดท้าย”

“นอกจากเรื่องนี้นักเรียนได้อ่านแล้ว มีเรื่องอื่นอีกหรือไม่ที่มีตอนจบคล้ายกันกับเรื่องนี้”

“มีใครเคยมีปัญหาเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงเหมือนกับเด็กผู้ชายในเรื่องที่อ่านหรือไม่”

จากคำถามข้างต้น การตอบคำถามสำหรับคำถามในข้อที่ 1 คำตอบที่ถูกต้องจะจำกัดอยู่เพียงคำตอบเดียวตามเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน ขณะที่คำถามข้อที่ 2 และ 3 เปิดโอกาสให้ตอบได้หลายคำตอบมากกว่า นอกจากนี้การให้ข้อมูลป้อนกลับจากครูสำหรับคำถามข้อที่ 1 จะเป็นเพียงแค่ “ถูก” หรือ “ผิด” แต่ข้อ 2 และข้อ 3 ครูจะสามารถถามเพื่อขยายความคำตอบของนักเรียนต่อไปได้อีก เช่น “ตอนจบของเรื่องนี้นักเรียนอ่านเหมือนกับเรื่องที่ได้อ่านนี่ยังไง” “ลองบอกปัญหาที่เกิดขึ้นกับสัตว์เลี้ยงของนักเรียนที่คล้ายกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้” ซึ่งในข้อ 1 เป็นเพียงการถามคำถามที่ให้นักเรียนระลึกถึงเนื้อหาที่ได้อ่านไปแล้ว แต่ข้อ 2 และ 3 เป็นการประเมินความเข้าใจและช่วยกระตุ้นความคิดของนักเรียนได้อย่างดี ซึ่งชั้นเรียนที่เน้นให้นักเรียนคิดผ่านการพูดคุยนั้นทำให้เกิดการปรับปรุงการอ่านเข้าใจความได้ดี บทสนทนาระหว่างครูกับนักเรียนไม่ควรกำหนดตายตัว แต่เน้นการตอบสนองต่อปฏิกริยาของนักเรียนเป็นสำคัญ

ภาระงาน (Tasks)

ลักษณะอีกประการหนึ่งของห้องเรียนสำหรับการรู้ภาษาที่ดี คือ การให้งานระยะยาวและลดภาระงานสั้นๆ ที่มีจำนวนมากๆ ในแต่ละวันลง นักเรียนจะได้ฝึกเขียนงานแต่ละชิ้นโดยใช้ระยะเวลา 10 วันขึ้นไป โดยนักเรียนจะได้อ่านหนังสือ ทำงานรายบุคคล และทำโครงการเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยที่ชิ้นงานเป็นการบูรณาการเนื้อหาสาระของหลายๆ วิชาเข้าด้วยกัน (การอ่าน การเขียน และการศึกษาสังคม) ซึ่งงานลักษณะนี้มีความท้าทายและเปิดโอกาสให้นักเรียนกำกับตนเองมากกว่างานลักษณะเดิมๆ ที่เน้นปริมาณและเน้นการทำใบงานที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะที่ซับซ้อน

งานที่ให้นักเรียนทำควรเป็นงานที่นักเรียนมีโอกาสเลือกหัวข้อที่สนใจ แม้นักเรียนแต่ละคนจะมีกระบวนการปฏิบัติงานที่คล้ายๆ กัน แต่ภาระงานต่างกันไป เช่น นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแมลง เด็กทุกคนจะนำแมลงที่ตนสนใจมาและทำการศึกษารายละเอียดต่างๆ ของแมลงโดยใช้แว่นขยาย และทำการร่างรายละเอียดของแมลงพร้อมระบุชื่ออวัยวะส่วนต่างๆ ของแมลงลงไปในภาพร่าง และเขียนบรรยายความสั้นๆ ถึงลักษณะแมลง แล้วนำเสนอภาพร่าง โมเดลแมลง และคำอธิบายบนผนังห้องเรียนโดยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน ซึ่งการทำงานในลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Turner, 1995) ขณะที่เพื่อนร่วมชั้นจะได้เรียนรู้ข้อมูลเรื่องแมลงชนิดต่างๆ จากงานของเพื่อนมากกว่าการได้ข้อมูลแมลงชนิดเดียวกันในใบงานของเพื่อนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน

การทดสอบ (Test)

การประเมินผลงานของนักเรียนในชั้นเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีนั้นจะเน้นการประเมินโดยดูจากความพยายามและพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าผลสัมฤทธิ์ ซึ่งนักเรียนทุกคนจะมีโอกาสในการได้รับคะแนนที่ดีโดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนแตกต่างจากชั้นเรียนที่คำนึงถึงผลการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนจึงไม่ต้องใช้ความพยายามอย่างหนักในการทำให้ผลการเรียนดีและไม่เกิดการเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนที่มีผลการเรียนสูงกับผู้เรียนที่เรียนอ่อน แต่พิจารณาที่พัฒนาการและระดับความก้าวหน้าของผู้เรียนทำได้ โดยใช้การประเมินแบบรูบริก (rubric-based evaluation) ในการกำหนดระดับคะแนนผู้เรียน โดยครูจะบันทึกจุดเริ่มต้นของนักเรียนแต่ละคนและเปรียบเทียบกับผลตอนท้ายที่ผู้เรียนเกิดการพัฒนา อย่างไรก็ตามครูอาจต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการให้คะแนนด้วยวิธีนี้ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่คุ้นเคยกับการให้คะแนนที่อิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นครูจึงควรมีรายละเอียดที่สามารถอธิบายได้ว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในส่วนไหนเพิ่มเติมเพื่อให้ได้คะแนนที่ดี

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่องที่ 3.2 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 3

เรื่องที่ 4.1 ความสำคัญของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากในการสร้าง และขยายความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพความรู้และประสบการณ์ต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม ขณะที่กิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการส่งผ่านเนื้อหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน นอกจากผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่มีความเป็นรูปธรรมแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน และเรียนรู้อย่างมีความสุข

สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กวัยประถมศึกษานั้นมีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบเกม เพลง ภาพยนตร์ การ์ตูน เรื่องสั้น ฯลฯ ล้วนแล้วแต่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนได้ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามการเลือกนำสื่อมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสื่อ สำหรับสื่อบันเทิงที่ได้นั้น มีลักษณะ 10 ประการ ดังนี้ (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555)

1. มีเนื้อหาและภาษาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. น่าสนใจสำหรับผู้เรียนและผู้สอน
3. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน อาจเป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้กันเอง (authentic language) หรือเป็นภาษาที่ปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. มีความยาวเหมาะสม ถ้าสื่อยาวเกินไป ผู้สอนอาจจะตัดตอนใช้เพียงบางส่วน
5. ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง
6. ใช้ภาษาชัดเจนสำหรับผู้เรียน
7. มีเนื้อหาถูกต้องหรือมีตรรกะ
8. มีความทันสมัย
9. อาจเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเป็นผู้เลือกหรือผลิตเอง
10. มีคุณภาพดีและคงทน

ข้อแนะนำในการใช้สื่อบันทึกเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555)

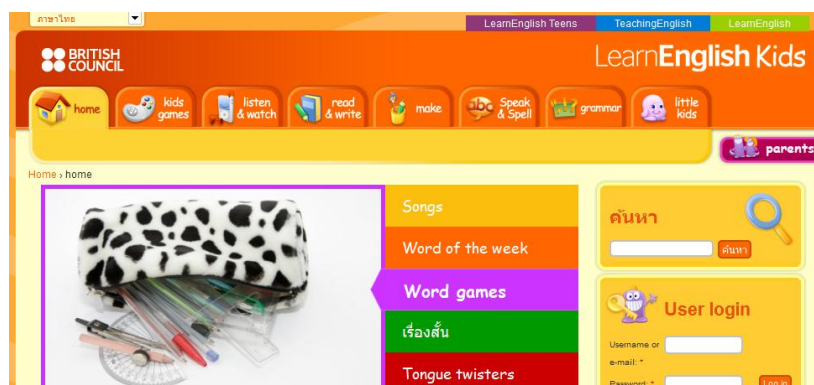
1. ผู้สอนต้องกระตือรือร้นในการใช้สื่อ เพราะจะทำให้การสอนน่าสนใจขึ้น
2. ผู้สอนต้องคุ้นเคยกับสื่อต่างๆ เป็นอย่างดี รู้ข้อดีและข้อเสีย สามารถแก้ปัญหาได้เมื่อเกิดข้อผิดพลาดทางเทคนิค มีแผนรองรับกรณีที่สื่อที่เตรียมมาไม่ทำงาน
3. ผู้สอนจะต้องเน้นทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลินและเนื้อหาสาระวิชาการในการใช้สื่อ
4. ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนการใช้สื่อให้เข้ากับผู้เรียน ไม่ใช่ปรับผู้เรียนให้เข้ากับสื่อ ผู้สอนจึงต้องคอยสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนสื่อการสอนในแต่ละครั้ง
5. ผู้สอนควรพยายามใช้สื่อหลากหลายในการสอนเรื่องหนึ่งๆ อาจใช้เพลงเริ่มต้น แล้วตามด้วยการ์ตูน/ภาพยนตร์ฉากหนึ่ง
6. ผู้สอนต้องกำหนดกติกาแน่นอนถ้าจะให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสื่อว่าจะใช้สื่ออะไร เรื่องอะไร สื่อเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมดหรือไม่ ความยาวของการนำเสนอสื่อเท่าใด ฯลฯ
7. ผู้สอนอาจใช้สื่อเป็นตัวเสริมบทเรียนหลัก ในตอนต้น หรือขั้นสรุป ประมาณ 5-10 นาที การใช้สื่อเป็นหลักในการเรียนเหมาะกับผู้เรียนระดับกลางขึ้นไป
8. ผู้สอนควรขยายและปรับปรุง “ธนาคารสื่อ” ตลอดเวลา ซึ่งเป็นสื่อที่ควรทดลองใช้มาแล้ว อาจมีการปรับปรุงให้เหมาะกับนักเรียนในแต่ละระดับ

ผู้สอนพึงระลึกเสมอว่า ผู้สอนมีบทบาทหลักในการเรียนการสอน สื่อเป็นเพียงการเสริมหรือรองรับผู้สอนเท่านั้น

เรื่องที่ 4.2 เว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

(1) Learn English Kids

(<http://learnenglishkids.britishcouncil.org/th>)

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนคำศัพท์ การอ่าน โดยผ่านกิจกรรมเกม คำศัพท์ การอ่านเรื่องสั้นภาษาอังกฤษ หรือเกม Tongue Twister เป็นต้น

(2) E-learning for Kids

<http://www.e-learningforkids.org/>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้เรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง เว็บไซต์มีระดับชั้นของเนื้อหาให้ผู้เรียนสามารถเลือกกระดัดที่เหมาะสมกับตนเองได้

(3) <http://www.englishactivities.net/>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนคำศัพท์หมวดต่างๆ เช่น ตัวเลข ชื่อสัตว์ เลี้ยง เวลา เป็นต้น

(4) Fun English games

<http://www.funenglishgames.com/>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่น่าสนใจ รวมทั้งมี worksheets ที่ครูผู้สอนสามารถดาวน์โหลดไปใช้ในชั้นเรียนหรือเป็นตัวอย่างให้ครูสามารถประยุกต์และออกแบบกิจกรรมของตนเองได้

(5) <http://www.dailymotion.com/video/>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นวิดีโอเรื่องต่างๆ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ การออกเสียง การสนทนาในบริบทต่างๆ รวมถึงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ เช่น Lesson 1: The Family 2 เป็นต้น

(6) <http://www.kizphonics.com/materials/>

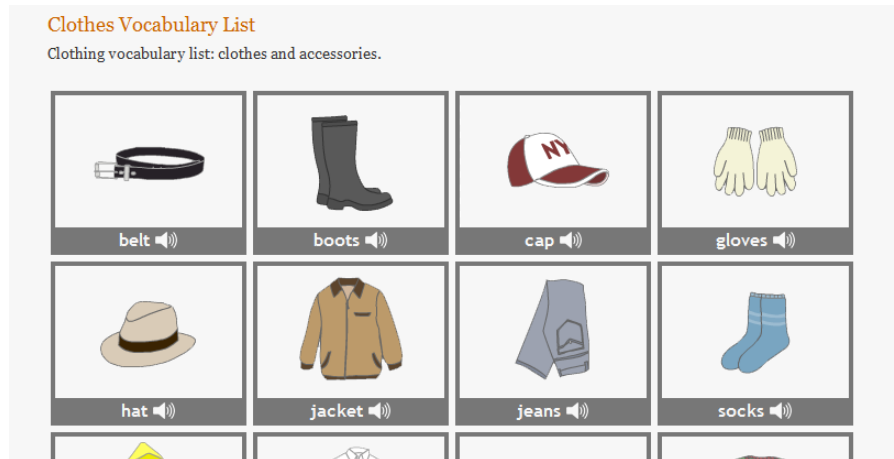
รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนการออกเสียงคำหรือประโยคภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนได้

(7) <http://englishflashgames.blogspot.com/2008/05/colours-game.html>

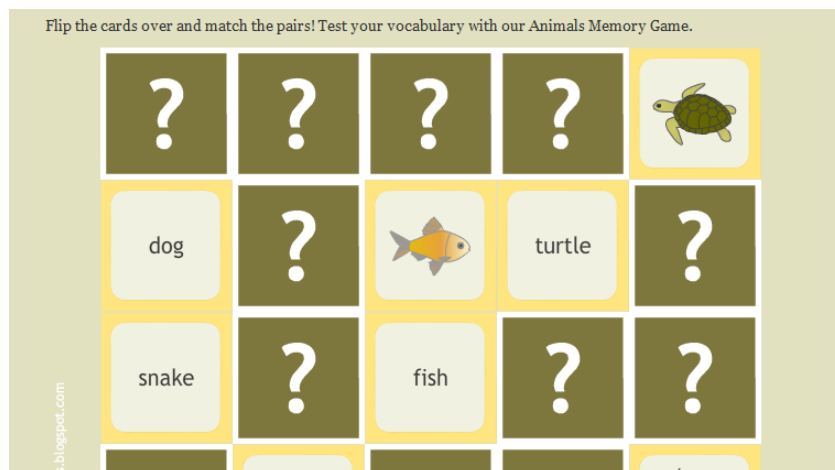
รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับผู้เรียน สามารถให้ผู้เรียนใช้เป็นสื่อเสริมเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามระดับความสามารถของผู้เรียน

(8) <http://englishvocabularylists.blogspot.com/2008/09/clothes-vocabulary-list.html>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนคำศัพท์ การอ่านออกเสียงคำศัพท์แต่ละคำ ผู้เรียนสามารถคลิกเพื่อฟังเสียงการออกเสียงคำศัพท์แต่ละคำได้

(9) <http://englishflashgames.blogspot.com/2008/06/animals-memory-game.html>

รายละเอียด เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้สอนคำศัพท์โดยผ่านกิจกรรมเกมคำศัพท์ อีกทั้งยังเป็นเกมที่ช่วยส่งเสริมความจำของผู้เรียนอีกด้วย

เว็บไซต์กิจกรรม เกม และสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่น่าสนใจ

<http://www.english-4kids.com/games.html>

<http://www.eslgamesplus.com/>

<http://www.englishclub.com/kids/>

<http://www.sylvum.com/online/english.html>

<http://www.mingoville.com/>

<http://www.helendoron.com/>

<http://gamestolearnenglish.com/>

<http://www.anglomaniacy.pl/resources2.htm>

<http://www.petralingua.com/foreign-languages/online-english-for-kids.php>

<http://www.marks-english-school.com/games.html>

<http://kindersay.com/>

<http://picaroworld.com/>

<http://www.multimedia-english.com/contents/videos/section/kids-5/channel/lessons-3>

<http://www.esl-lounge.com/children-songs.php>

<http://www.teachingenglishgames.com/eslsongs.htm>

<http://www.angeliquefelix.com/blog/free-educational-songs-for-kids-easy-learning-english>

<http://www.turtlediary.com/esl-efl-games.html>

<http://storytimeforme.com/topics/english-stories-for-kids/>

<http://www.grammarbank.com/>

นอกจากนี้ กิจกรรมอื่นๆ สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาอังกฤษที่น่าสนใจซึ่งเป็นกิจกรรมที่บูรณาการการใช้เทคโนโลยีและสื่อประสมเข้ากับกิจกรรมนั้น ได้แก่ การใช้อีเมล การ

อภิปราย การพูดคุยในเว็บบอร์ดหรือห้องสนทนา การใช้เกมออนไลน์ การใช้เหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น ข่าว ข่าวกีฬา กิจกรรมนันทนาการ การใช้ภาพหรือแผนที่เป็นสื่อเสริมการอ่าน การวิเคราะห์บทอ่าน อิเล็กทรอนิกส์ การใช้สื่อทัศนทัศน์ออนไลน์ ซึ่งวิธีทัศนที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนภาษาได้ดี เช่น การนำเสนอวรรณกรรมคลาสสิก การโต้เถียง การเสนอเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ การเสนอประวัติบุคคลในประวัติศาสตร์ การเสนอบทกลอน ฯลฯ เป็นต้น (Matt D. Stroud, 2005)

สำหรับกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ได้แก่ เกม การ์ตูนสั้น และ เพลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เกม

เหตุที่เกมมีความน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียน อีกทั้งสามารถนำมาใช้ในการสอนภาษาได้ดีเนื่องจาก

- เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
- ช่วยสร้างบริบทที่มีความหมายสำหรับการใช้ภาษาในการสื่อสาร
- ช่วยเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้
- ช่วยลดความกังวลใจในการเรียน
- บูรณาการทักษะทางภาษาที่หลากหลายเพื่อใช้ในการเล่นเกม
- ช่วยให้การใช้ภาษาเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และเป็นไปตามธรรมชาติ
- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- ส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีในการเรียนแบบมีส่วนร่วม (Chen, I-Jung, 2005)

• เกมส่งเสริมความสามารถด้านคำ

เป็นเกมที่มุ่งสร้างความเพลิดเพลินในการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนสะสมคลังความศัพท์เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษาต่อไป

ตัวอย่างเกม เกมค้นหาคำ เกม Hangman เกม Crossword เกม Word scramble เกมจับคู่ตัวอักษร เกม Tongue twister

เกม Tongue twister ช่วยฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำผ่านกิจกรรมการออกเสียงคำที่มีเสียงคล้ายๆ กันหรือการอ่านข้อความ/ประโยคที่ประกอบด้วยคำที่ออกเสียงยากๆ ผู้เรียนจะเกิดความสุขสนุกสนานจากการออกเสียงคำเป็นจังหวะ เช่น

1. She sells seashells on the seashore.
2. Mix a box of mixed biscuits with a boxed biscuit mixer.
3. Toy boat. Toy boat. Toy boat.
4. Good blood, bad blood.
5. Peter Piper picked a peck of pickled peppers,
A peck of pickled peppers Peter Piper picked.
If Peter Piper picked a peck of pickled peppers,
Where's the peck of pickled peppers Peter Piper picked?

- **เกมส์เสริมทักษะการอ่าน**

ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงความสามารถในการอ่านเข้าใจความ โดยจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้พจนานุกรม การสำรวจทิศทางในแผนที่ การอ่านคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม การทำความเข้าใจโคลงกลอน เป็นต้น

ตัวอย่างเกม เกมหาทิศทางในแผนที่ เกมฝึกการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เป็นต้น

- **เกมส์เสริมทักษะการเขียน**

การส่งเสริมทักษะการเขียนอาจใช้หนังสือพิมพ์ หนังสือ การเขียนแสดงความคิดเห็นในเชิงโต้แย้งหรือในประเด็นซับซ้อน เป็นต้น

ตัวอย่างเกม กิจกรรมการเขียนข่าวลงหนังสือพิมพ์ การออกแบบโฆษณา การเขียนจดหมาย การเขียนเล่าเรื่องราว การเขียนเล่าวิธีการต่างๆ เป็นต้น

- **เกมส์เสริมความสามารถในการใช้ภาษา**

เป็นเกมที่ให้ผู้เรียนใช้ความสามารถเกี่ยวกับการระบุโครงสร้างประโยค คำอุปสรรค ปัจจัยการบอกชนิดของคำ เช่น คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ เป็นต้น

ตัวอย่างเกม เกมเครื่องหมายวรรคตอน เกมระบุโครงสร้างประโยค แบบฝึกหัดคำอุปสรรค – ปัจจัย เกมฝึกการจำแนกชนิดคำ เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรมเกมภาษาอังกฤษ

เกม Kim's game (longer & longer lists)

เกมต่อคำให้ยาวเท่าที่ สุดเท่าที่ผู้เรียนจะทำได้ โดยให้นักเรียนแต่ละคนบอกสิ่งของ วัตถุ ที่อยู่ในสถานที่ต่างๆ ที่ครูกำหนด เช่น In my [pocket] [shopping bag] [house] [garden] [country] [dream], there is / are / was /were

(ครูกำหนดชื่อสถานที่หรือภาชนะที่ใส่ของเพื่อกำหนดขอบเขตของคำศัพท์ที่นักเรียนจะเสนอ เช่น in a bowl, in my house, in our classroom เป็นต้น)

วิธีเล่น ครูเริ่มต้นประโยคด้วยการบอกนักเรียนว่า I packed my bag and in it I put: จากนั้นนักเรียนจะบอกคำศัพท์ทีละคน คนละ 1 คำ โดยบอกต่อๆ กันไปให้ครบทุกคน ซึ่งนักเรียนคนแรกที่เริ่มเกมจะบอกเพียง 1 คำ ส่วนคนต่อๆ ไปจะต้องพูดคำที่เพื่อนคนก่อนหน้าพูดและคำของตัวเอง โดยพยายามจำคำศัพท์ที่เพื่อนๆ คนก่อนๆ บอกให้ได้ครบ

an X (longer & longer list)

an X and some Ys.

an X, some Ys, a Z, an ____ and some ____s

เกม What's my nationality? Who am I?

วิธีเล่น ครูให้นักเรียนจับสลาก โดยในสลากแต่ละใบจะกำหนด nationality ไว้ต่างๆ กัน แล้วให้นักเรียนตั้งคำถามเพื่อถามเพื่อนนักเรียนที่จับสลากได้ เพื่อทายว่าเพื่อนจับสลากเป็นคนเชื้อชาติใด

ตัวอย่าง

Student (A) จับสลากได้ (สลากชื่อเชื้อชาติ)

Student (B) asks:

"Do you wear _____?"

"Do you drink / eat _____?"

"Do you play (sport) or (game)?"

"Do you play the (musical instrument)?"

"Does it rain / snow a lot there?"

"Is it very hot / very cold there?"

"Do the people like _____ there?"

"Are the people there tall / short / romantic / hard-working / rich / poor?"

GROUP 1

1. police officer	2. nurse	3. farmer	4. shopkeeper
5. scientist	6. artist	7. princess	8. dressmaker
9. civil engineer	10. bricklayer	11. caretaker	12. accountant

เกม What's my job? (from open lists) Guessing games (closed lists)

เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนถามคำถามเพื่อทายว่าเพื่อนประกอบอาชีพใด กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการใช้คำศัพท์เรื่องอาชีพ รวมถึงประโยคคำถามง่ายๆ

ตัวอย่างคำถาม

- Do you work indoors or outdoors? / in a factory or an office?
- Do you work with your hands? Do you wear a uniform? Do you work long hours?
- Do you work from 9-5? Do you work regular hours? Do you work at weekends?
- Do you sell something? Do you earn a lot of money?

เกม Stop the Bus

เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการทบทวนคำศัพท์และสามารถใช้ได้กับนักเรียนในทุกระดับอายุ โดยอาจเปลี่ยนหัวข้อกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละช่วงวัย

วิธีเล่น

- จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน
- แสดงตารางที่มีชื่อหมวดหมู่คำศัพท์บนกระดานและแจกกระดาษที่เขียนตารางดังกล่าวไว้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
- นักเรียนจะต้องคิดคำศัพท์ในแต่ละหมวดหมู่ที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะที่กำหนดให้ในแต่ละแถว
- ครูอาจให้ตัวอย่างการเล่นเกมแก่นักเรียนในขั้นต้นก่อนที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองในขั้นต่อไป
- จากนั้นให้เวลาแต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์ลงในตารางจนครบทุกแถวและคอลัมน์ กลุ่มใดเขียนเสร็จก่อนให้พูดว่า “Stop the Bus!”
- ครูตรวจสอบคำตอบและเขียนคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มลงบนกระดาน หากแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบไม่ถูกต้อง ครูอาจให้โอกาสในการแก้ไขให้สมบูรณ์ หรือหากนักเรียนไม่สามารถคิดคำศัพท์ได้ครบตามที่กำหนด ครูอาจลดจำนวนคำลงโดยบอกนักเรียนว่า “Ok. For this round you can **Stop the Bus** with 4 columns.”

	Animals	Colours	Food	Clothes	Countries	Sports
T	Tiger	Turquoise	Tuna	Trousers	Tunisia	Tennis

เกม Deja vu

กิจกรรมเกมนี้เป็นกิจกรรมฝึกการพูดโดยให้นักเรียนคิดเป็นภาษาอังกฤษและใช้ความจำโดยทันทีทันใด โดยนักเรียนสามารถนึกถึงคำศัพท์ที่เคยเรียนมาแล้วและนำมาใช้ในกิจกรรมนี้ได้ ครูจะเป็นผู้เตรียมคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงจากบทอ่าน เช่น วันที่ ชื่อเฉพาะ รูปภาพ เป็นต้น

วิธีเล่น

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มจะสุ่มตัวแทนขึ้นมาเพื่อตอบคำถาม เมื่อครูถามคำถามแรก นักเรียนยังไม่ต้องตอบคำถาม กระทั่งเมื่อครูถามคำถามที่สอง นักเรียนจะต้องบอกคำตอบที่เป็นคำตอบของข้อคำถามก่อนหน้า และเมื่อครูถามคำถามที่สาม นักเรียนจะต้องบอกคำตอบที่เป็นคำตอบของข้อคำถามข้อที่สอง และดำเนินกิจกรรมเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ นักเรียนกลุ่มใดที่ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมดในรอบนั้นๆ จะเป็นผู้ชนะ

Sample 1 – General Knowledge Quiz

- How many legs does a spider have? – (SKIP ANSWER)
- What is the currency in India? – 8
- Where will the next Olympic Games take place? – Rupee
- What was Bob Marley's birth name? – London
- When is St Patrick's Day celebrated? – Robert Nesta Marley
- What is 6 + 3? - 17 March
- 9

Sample 2 – Questions about a text

- Where did Bill live when he was a child? - (SKIP ANSWER)
- What was the name of his pet? – Sydney
- How many footballs did he have? – Roxy
- When did he move to the UK? – 4
- Why was he unable to complete his primary school? – in 1999
- He moved to Cardiff

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเกมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจซึ่งเป็นเกมที่เหมาะกับนักเรียนในวัยประถมศึกษา เพราะเป็นเกมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ทักษะการฟัง การพูด รวมถึงการอ่านและเขียน ซึ่งผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับสูงก็สามารถที่จะใช้ภาพเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนได้

กิจกรรม Art Gallery: เหมาะสำหรับการทบทวนคำศัพท์ เริ่มด้วยการลากเส้นสี่เหลี่ยมบนกระดานให้ใหญ่พอที่นักเรียนแต่ละคนจะสามารถวาดรูปลงไปได้ ให้นักเรียนเขียนชื่อของตัวเองเหนือกรอบสี่เหลี่ยมนั้น จากนั้นครูพูดคำออกมาและให้นักเรียนวาดรูปตามคำนั้น (ควรเป็นคำนามง่ายๆ เช่น "dog, bookcase, train" หรือพูดออกมาในรูปโครงสร้างของกริยาก็ได้ เช่น "draw a man running, eating cake, sleeping" หรือคำคุณศัพท์เช่น "draw a big elephant, an angry lion, an expensive diamond ring") พอนักเรียนวาดเสร็จ ครูก็ให้คะแนนกับนักเรียนแต่ละคน จากนั้นเริ่มรูปใหม่ต่อไป นักเรียนคนที่ได้คะแนนสูงสุดเมื่อเกมสิ้นสุดลงคือผู้ชนะ

กิจกรรม Backs to the Board Game: แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากลุ่มละหนึ่งคน ยืนหันหลังให้กระดานดำ ครูเขียนคำหรือวาดรูปบนกระดานดำ เช่น "hamburger" สมาชิกในทีมต้องพยายามอธิบายคำให้เพื่อนทายให้ได้ เช่น You can buy it in McDonalds, it's got cheese and ketchup in it. นักเรียนทีมไหนตอบได้ก่อนทีมนี้จะได้คะแนน

กิจกรรม Blindfold Course: ใช้โตะนักเรียนหรือเก้าอี้นักเรียนเป็นเครื่องกีดขวาง ให้นักเรียนจับคู่กันในการเล่น คนหนึ่งคาดผ้าปิดตา และอีกคนหนึ่งช่วยบอกทางให้เพื่อนที่ปิดตาเดิน เลี่ยงเครื่องกีดขวางให้สำเร็จ เช่น walk forward two steps, turn left. เป็นต้น

กิจกรรม Blindfold Guess: ให้นักเรียนคาดผ้าปิดตาแล้วให้จับสิ่งของที่ครูเตรียมไว้ แล้วทายว่าของชิ้นนั้นคืออะไร

กิจกรรม Colors in the Air: ครูแจกกระดาษสีต่างๆ ให้นักเรียนคนละสองแผ่น ครูพูดชื่อสี เช่น "Blue" นักเรียนที่ถือกระดาษสีที่ครูบอกอยู่ ให้ชูกระดาษขึ้น กิจกรรมนี้เหมาะกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาตอนต้น

กิจกรรม Exercises: เป็นกิจกรรมที่ใช้ฝึกให้นักเรียนเข้าใจคำสั่งและจำนวน การทำกิจกรรม ทำได้โดยให้นักเรียนยืนขึ้น ครูเป็นผู้สั่งให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น "Jump 10 times", "Turn around 4 times" เป็นต้น หรืออาจให้แสดงการกระทำอื่นๆ เช่น hop, raise left hand, touch your ears, stand up, sit down and jump. เป็นต้น

กิจกรรม Knock-Knock: ควรเล่นก่อนเริ่มบทเรียน สอนให้นักเรียนรู้จักการเคาะประตูก่อน เข้ามาในห้องเรียน ขั้นตอนต่อไป ครูพูด "Who's there?" หลังจากที่นักเรียนเคาะประตู นักเรียนจะ ตอบว่า "It's (ชื่อนักเรียน)" ครูตอบว่า "Come in (ชื่อนักเรียน)" หรืออาจให้นักเรียนคนหนึ่งเคาะ ประตู แล้วให้นักเรียนอีกคนหนึ่งทายว่านักเรียนคนที่เคาะประตูนั้นเป็นใครด้วยการพูดว่า "Is that (ชื่อนักเรียนที่เคาะประตู)?" หากเพื่อนตอบว่า no นักเรียนที่เป็นผู้ทายต้องทายต่อไปจนถูกต้อง

กิจกรรม Name Game: กิจกรรมนี้เหมาะกับการให้นักเรียนทำความรู้จักกันในวันแรกๆ ของการเรียน โดยให้นักเรียนนั่งเป็นรูปวงกลม แต่ละคนชี้ที่ตัวเองและบอกชื่อ "I'm Pete." จากนั้นให้ เพื่อนๆ คนอื่นๆ ในห้องพูดชื่อเพื่อนคนนี้ซ้ำพร้อมๆ กัน

กิจกรรม Shopping: ครูนำสิ่งของชนิดต่างๆ มารวมไว้ด้วยกัน แล้วให้นักเรียนมายืนรวมกัน จากนั้นครูชูของแต่ละอย่างให้ดู และถามนักเรียนว่า "What do you want?" หรือ "What would you like?" สำหรับนักเรียนชั้นสูงขึ้นไป นักเรียนอาจตอบว่า "A bag, please." ครูพูดต่อว่า "Here you are." แล้วให้นักเรียนตอบว่า "Thank you." เป็นการฝึกการสนทนาด้วยประโยคง่ายๆ

กิจกรรม Simon Says: เป็นกิจกรรมที่ครูจะเป็น Simon ที่เป็นผู้สั่งให้นักเรียนแสดงการ กระทำต่างๆ ตามที่ครูกำหนด เช่น "Simon says touch your hair." ครูอาจจะเปลี่ยนชื่อ Simon เป็นชื่อของครูหรือชื่ออื่นก็ได้เพื่อให้นักเรียนตั้งใจฟังคำสั่งมากขึ้น เมื่อครูใช้ชื่อครูหรือใช้ชื่ออื่นแทนชื่อ Simon นักเรียนจะต้องไม่ปฏิบัติตาม นักเรียนต้องปฏิบัติตามเมื่อได้ยินคำสั่งว่า Simon เท่านั้น และ เมื่อใดที่ครูไม่ได้พูดคำว่า "Simon" เช่น "Touch your knees" นักเรียนจะต้องไม่ทำตามคำสั่ง หาก

นักเรียนทำผิดให้นั่งรอจนกว่าจะถึงรอบต่อไป กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับการทบทวนเรื่องส่วนต่างๆ ของร่างกาย

กิจกรรม There is/there are: เป็นกิจกรรมสำหรับฝึกใช้ there is/there are โดยครูอาจให้นักเรียนเดินสังเกตตามที่ต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามที่ครูกำหนด ตัวอย่างคำถาม เช่น

How many rooms are there in our school?

How many dogs are there in our school?

How many tables are there in the hall?

เป็นต้น

การตูนสั้น

การตูนสั้นเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย สามารถหาได้ง่ายจากสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต การใช้การตูนสั้นประกอบการสอนภาษาอังกฤษ สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งการสอนการออกเสียง การสอนทักษะการฟัง/การพูด การสอนคำศัพท์และสำนวน การสอนทักษะการอ่าน/เขียน การสอนวัฒนธรรม การสอนคิดเชิงวิพากษ์/คิดสร้างสรรค์ และการสอนไวยากรณ์

การใช้การตูนเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ครูอาจใช้วิธีเล่าเรื่องการตูน โดยมีภาพประกอบบางส่วน โดยครูอาจเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตัวละครในการตูนนั้นแสดงออกมา เพื่อพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ปรากฏอยู่ในการตูนดังกล่าว ครูสามารถนำเสนอคำศัพท์จากการตูนโดยให้นักเรียนช่วยกันคาดเดาความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่ได้อ่าน อย่างไรก็ตาม ครูควรระมัดระวังในการเลือกการตูนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับอายุและความสนใจของนักเรียน รวมถึงเป็นการตูนที่ส่งเสริมความคิด พฤติกรรมทางบวก และจริยธรรมที่ดีงาม

การใช้การตูนสั้นเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ครูอาจจัดกิจกรรมถาม-ตอบ โดยถามนักเรียนเพื่อให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับการตูน เช่น เนื้อหาในการตูนเกี่ยวกับอะไร ทำไมการตูนเรื่องนี้จึงสนุก ผู้เขียนใช้คำพูด/เทคนิคอะไรที่ทำให้การตูนสนุก ฯลฯ

ครูสามารถใช้การตูนในการนำเสนอแนวคิดซ้ำๆ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ อาจให้ผู้เรียนเลือกลงคะแนนการตูนเรื่องที่นักเรียนอ่านแล้วชอบที่สุด และให้นักเรียนอธิบายในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- Do people laugh at ordinary situations in their country?
- Are political figures made fun of?
- Do they use satire or slap stick humour?

- What are the most popular types of humour on TV?

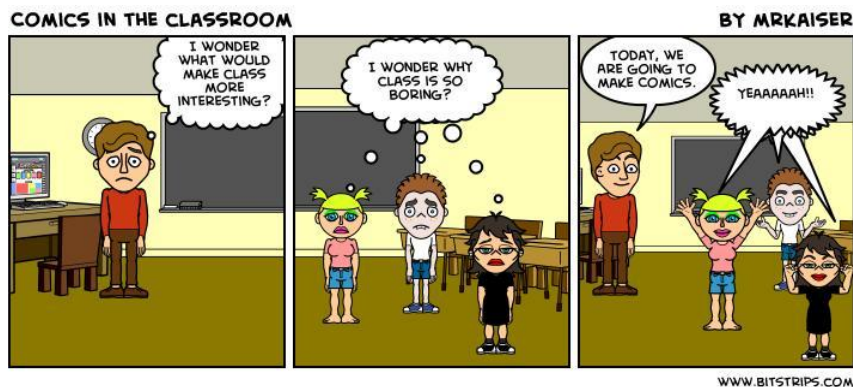
ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้การ์ตูนเป็นสื่อ

บอกเล่าเก้าสิบ

- ครูตัดภาพการ์ตูนออกเป็นส่วนๆ และให้นักเรียนเรียงภาพใหม่ตามลำดับเหตุการณ์
- ครูอาจนำภาพเหตุการณ์ตอนท้ายของการ์ตูนออกและถามคำถามให้นักเรียนคิดว่าตอนจบของการ์ตูนจะเป็นอย่างไร ให้นักเรียนพูด/เขียนบรรยายด้วยภาษาง่ายๆ แล้วให้นักเรียนลงคะแนนเลือกตอนจบที่ดีที่สุด
- ครูอาจนำข้อความบรรยายใต้ภาพการ์ตูนแต่ละตอนออกและให้นักเรียนจับคู่คำบรรยาย/บทสนทนาใต้ภาพให้เหมาะสมสอดคล้องกับภาพแต่ละภาพ หรืออาจให้นักเรียนแต่งประโยคที่บอกเล่าเรื่องราวของการ์ตูนในแต่ละเฟรม หากนักเรียนเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ครูอาจให้คำศัพท์ที่จำเป็นแก่นักเรียนบนกระดานดำ

กิจกรรม สร้างการ์ตูน

- ครูอาจให้นักเรียนช่วยกันเติมบทสนทนาที่หายไปลงในภาพการ์ตูน โดยลบข้อความ/บทสนทนาในภาพออก
- หากนักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ครูอาจให้นักเรียนทำกิจกรรมสร้างการ์ตูนที่มีเนื้อหาสั้นๆ เพียง 3-4 ภาพ หรืออาจให้ระบายสีลงในภาพการ์ตูนขาว-ดำที่ครูสำเนาจากต้นฉบับ

เพลง

เพลงที่สามารถนำมาใช้สอนภาษาอังกฤษนั้นมีหลายประเภท ทั้งเพลงที่มีกิจกรรมประกอบ เพลงเกี่ยวกับสัตว์ เพลงเพื่อการเรียนรู้ เพลงกล่อมเด็ก เพลงรัก เพลงจากภาพยนตร์โทรทัศน์ ฯลฯ การนำเพลงมาใช้สอนช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา ได้ฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษ ช่วยให้เรียนรู้คำศัพท์ ที่สำคัญผู้สอนสามารถหาได้ง่ายจากแหล่งการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เช่น จาก www.youtube.com, <http://www.kidsinco.com/kids-songs/english-lyrics/> ฯลฯ

ตัวอย่างเพลง

เพลง Hello, Goodbye

You say yes, I say no.

You say stop and I say go go go, oh no.

You say goodbye and I say hello

Hello hello, I don't know why you say goodbye, I say hello

Hello hello, I don't know why you say goodbye, I say hello.

I say high, you say low

You say why and I say I don't know, oh no

You say goodbye and I say hello

(Hello Goodbye Hello Goodbye) hello hello

(Hello Goodbye) I don't know why you say goodbye, I say hello

(Hello Goodbye Hello Goodbye) hello hello

(Hello Goodbye) I don't know why you say goodbye

(Hello Goodbye) I say hello.

เพลง Days of the Week

Days of the Week. Days of the Week

Days of the Week. Days of the Week!

It's Sunday, and It's Monday,

It's Tuesday and It's Wednesday,

It's Thursday and It's Friday,

And then it's Saturday!

ไม่ว่าผู้สอนจะเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนใดเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียน สิ่งสำคัญคือ วัตถุประสงค์ในการใช้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนนั้นหรือไม่ ทักษะใด(ฟัง พูด อ่าน เขียน) ที่ต้องการให้ผู้เรียนพัฒนา รวมถึงสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนหรือไม่ เพื่อที่จะเลือกใช้สื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่องที่ 4.2 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 4

เรื่องที่ 5.1 ลักษณะของการวัดและประเมินผล

การประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะดังนี้

1. ต้องระบุสิ่งที่มุ่งประเมินให้ชัดเจน ผู้ประเมินต้องทราบว่าผลการเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน ประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) ที่สำคัญอะไรบ้าง เพื่อที่จะเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม
2. เลือกเทคนิคการวัดให้เหมาะสม ผู้ประเมินต้องเลือกเครื่องมือ รูปแบบคำถามที่ใช้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ หรือสมรรถภาพของผู้เรียน โดยเครื่องมือนั้นต้องให้ผลที่ถูกต้อง มีความเป็นปรนัยและสะดวกต่อการนำไปใช้
3. ควรใช้วิธีการวัดหลายอย่างประกอบกัน เนื่องจากเครื่องมือแต่ละชนิดมีข้อดี/ข้อเสียที่แตกต่างกัน ผู้ประเมินจึงควรเลือกใช้วิธีการวัดหลายอย่างให้ครอบคลุมผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน และต้องทำการวัดหลาย ๆ ครั้ง
4. ควบคุมความคลาดเคลื่อนจากการวัดให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด การวัดคุณลักษณะใดก็ตามจะมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้เสมอ ผู้ประเมินควรศึกษาถึงแหล่งของความคลาดเคลื่อนและพยายามขจัดให้เหลือน้อยที่สุด
5. ใช้สารสนเทศจากการประเมินสำหรับการตัดสินใจ การประเมินเป็นกระบวนการของการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งที่ดีขึ้น การประเมินมิได้สิ้นสุดเมื่อทราบผลการประเมิน แต่การประเมินมีความสำคัญอยู่ที่การนำผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ที่ดีในการจัดการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่องที่ 5.1 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 5.1

เรื่องที่ 5.2 วิธีการประเมิน

ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นสามารถประเมินผลได้ตั้งแต่ระยะก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนไปแล้วเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนเป็นระยะ

วิธีการประเมินที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

1. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียน

การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน

การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ

การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน

การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

2. การประเมินจากการปฏิบัติ

เป็นวิธีการประเมินที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้ได้ ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้อง เตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks) 2) เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics)

การประเมินผลการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การประเมินผลการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น แนวทางในการประเมินจะต้องสอดคล้องกับ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งในด้านฟัง พูด อ่าน เขียน

การประเมินตามสภาพจริง

เทคนิคและวิธีการประเมินตามสภาพจริงนั้นสามารถดำเนินการได้ในหลายลักษณะขึ้นอยู่กับ รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียน ได้แก่ การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อน การประเมินกลุ่ม และการประเมินเป็นรายบุคคล

1. การประเมินตนเอง (Self-assessment)

การให้ผู้เรียนประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง โดยผู้เรียนจะต้องพิจารณาว่า พัฒนาการที่แท้จริงของตนมีมากน้อยเพียงใด ในการให้ผู้เรียนประเมินตนเองนั้น ครูผู้สอนต้องระบุ

เกณฑ์การประเมินและสิ่งที่คาดหวังที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหลังเรียนไปแล้วให้ชัดเจนจะทำให้การประเมินลักษณะนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

2. การประเมินโดยเพื่อน (Peer assessment)

เป็นการให้นักเรียนประเมินเพื่อนจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่ ในชั้นเรียน จุดประสงค์ของการประเมินลักษณะนี้คือ ต้องการทราบบทบาทการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคน

3. การประเมินกลุ่ม (Group assessment)

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของผู้เรียนในสถานการณ์กลุ่ม ผู้สอนเป็นผู้ประเมินโดยอาจให้คะแนนเป็นรายบุคคลหรือให้คะแนนเป็นกลุ่มก็ได้

4. การประเมินเป็นรายบุคคล

เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคลจากการทำงานในห้องเรียนหรือการทำงานกลุ่ม ประเมินได้ทั้งแบบอิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์

วิธีการและเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริงมีวิธีการประเมินที่หลากหลายและตัวอย่างเครื่องมือ ในการประเมินดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 216-225)

1. การสังเกต เป็นวิธีการที่กระทำได้ในทุกสถานการณ์และทุกสถานที่ ผู้สอนอาจกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการสังเกตหรืออาจไม่มีเครื่องมือในการสังเกตก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ต้องการประเมินผู้เรียนว่า มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการสังเกตระดับความสามารถหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาน้อยเพียงใด และวิธีการสังเกตสามารถใช้ประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น สังเกตในสถานที่ที่นักเรียนได้ลงไปศึกษาสภาพแหล่งน้ำในชุมชนหรือสถานการณ์จำลองต่างๆ

2. การใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มี การรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จ รวมทั้งความถนัด ความสนใจ ความพยายาม แรงจูงใจ และความก้าวหน้าทางการเรียนที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือ

(reliability) มากยิ่งขึ้น เช่น ให้นักเรียนศึกษาประวัติบุคคลสำคัญในชุมชน แล้วให้นักเรียนหาเป็นแฟ้มสะสมผลงานประวัติของบุคคลเหล่านั้น

3. แบบทดสอบวัดความสามารถที่เป็นจริง (Authentic test) เป็นวิธีการสร้างข้อสอบโดยใช้คำถามที่เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือการสร้างความรู้ใหม่จากความเข้าใจและประสบการณ์เดิม หรือจากสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้นให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง หรือเลียนแบบสภาพจริง เป็นต้น เช่น สร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยกำหนดสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนได้คิดและตอบเพื่อวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของผู้เรียนตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

4. การรายงานตนเอง เป็นวิธีการประเมินด้วยการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก หรือพูดแสดงความคิดเห็นออกมาโดยตรง เพื่อประเมินความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนมากยิ่งขึ้นและสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจทักษะกระบวนการ รวมทั้งเจตคติต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น เช่น ให้นักเรียนบรรยายความรู้สึกของตนเองที่ได้ลงไปใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างชาติในสถานการณ์จริง ว่ามีความรู้สึกต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และรู้สึกอย่างไรต่อบุคคลเหล่านั้น

อย่างไรก็ตาม จากตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้ระบุเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้แล้ว การวัดและประเมินผลจึงควรออกแบบให้มีความสอดคล้องกับวิธีการสอนที่ใช้ ซึ่งพัฒนาการทางภาษาเป็นเรื่องของกระบวนการที่ต่อเนื่อง การประเมินผลการเรียนจึงควรวัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกเหนือจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียว

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีการวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้แบบองค์รวมและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การทดสอบด้วยการเขียนเรียงความ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียน และการประเมินแบบองค์รวมอื่นๆ เช่น แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นการประเมินแบบอัตนัย เป็นการประเมินคำตอบที่ไม่เฉพาะเจาะจง การประเมินแบบอัตนัยนี้เหมาะสมกับการทดสอบการใช้ภาษา เพราะในการใช้ภาษาต้องใช้ความสามารถหลายๆ อย่างประกอบกันในเวลาเดียว

นอกจากนี้การทดสอบความสามารถในการสื่อความหมายของผู้เรียนควรเป็นการประเมินผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (Criterion reference) ซึ่งความสามารถแต่ละขั้นของผู้เรียนเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดจะสามารถอธิบายได้ว่าความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างไร ซึ่งต่างจากการประเมินแบบอิงกลุ่ม ที่ผู้เรียนไม่สามารถรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับใด

ดังนั้นการวัดประเมินผลตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีลักษณะแบบองค์รวม มุ่งวัดการใช้ภาษาในสภาพจริง ซึ่งมีทั้งการส่งสารและรับสาร ตัวอย่างเช่น การทดสอบความเข้าใจจากการฟัง/พูด การทดสอบความเข้าใจในการอ่าน/เขียน การเขียน/พูดบรรยายความรู้สึก การเขียน/พูดแสดงความคิดเห็น การเขียนจดหมาย การแปล การเขียนบันทึกประจำวัน การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์/การให้สัมภาษณ์ เป็นต้น

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก

การให้คะแนนแบบรูบริก คือ เกณฑ์การให้คะแนนที่ถูกพัฒนาโดยครูหรือผู้ประเมินที่ใช้วิเคราะห์ผลงาน หรือกระบวนการที่ผู้เรียนได้พยายามสร้างขึ้น การประเมินผลงานของนักเรียนจะมี 2 ลักษณะคือ ผลงานที่ได้จากกระบวนการของนักเรียน และกระบวนการที่นักเรียนใช้เพื่อให้เกิดผลงาน จะประเมินในลักษณะใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ อาจประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือประเมินทั้งสองลักษณะก็ได้ ผู้ประเมินจะต้องตัดสินคุณภาพของผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานของผู้เรียน แต่ละคนที่มีระดับที่แตกต่างกันหลายระดับ ระดับที่แตกต่างกันอาจจะเป็นระดับคุณภาพของชิ้นงานที่ได้สร้างขึ้น หรือระดับของกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ใช้เพื่อให้เกิดผลงาน เพื่อให้การตัดสินใจสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน ผู้ประเมินจะต้องใช้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชิ้นงานของผู้เรียน เกณฑ์อาจจะอยู่ในเชิงคุณภาพหรือปริมาณ อาจจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หรือแบบตรวจสอบ (Checklist) โดยปกติจะใช้ Rubric ในการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้เดียวหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของงานปฏิบัติ แต่การปฏิบัติงานที่มีซับซ้อน ผู้ประเมินจะต้องประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ที่หลากหลายและประเมินหลาย ๆ ส่วนของ การปฏิบัติ นั่นคือผู้ประเมินจะต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่มากมายเพื่อให้เหมาะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน หรือเหมาะสมกับแต่ละส่วนของการปฏิบัติงาน การให้คะแนนจะอยู่ในรูปของตัวเลข โดยปกติจะเป็น 0-3 หรือ 1-4 ในแต่ละระดับของคะแนนจะขึ้นอยู่กับระดับของคุณภาพของงาน ดังนั้นตัวเลข 4 อาจหมายถึงระดับคุณภาพสูงสุด เลข 3 เป็นระดับคุณภาพรองลงมา คุณภาพของงานในแต่ละระดับจะต้องใช้การอธิบาย (Rubric) ดังนั้นในแต่ละระดับคะแนนจะต้องอธิบายเป็นภาษาที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการปฏิบัติงานในระดับนั้น

ความสำคัญของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก

การประเมินศักยภาพของผู้เรียนโดยให้ลงมือปฏิบัติ นั้น ไม่มีคำตอบหรือคำตอบที่ถูกที่แน่ชัดลงไปเหมือนแบบทดสอบเลือกตอบ การประเมินผลงานแต่ละชิ้นของผู้เรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นปรนัย ซึ่งมันเป็นการยากที่จะทำได้ และได้ค้นพบการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนหรือ rubric ขึ้นมาเพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินอย่างยุติธรรม และปราศจากความลำเอียง

Rubric จะต้องมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนนอย่างพอเพียงถึงขนาดที่ผู้ประเมิน 2 คนสามารถใช้ Rubric เดียวกันประเมินชิ้นงานของผู้เรียนชิ้นเดียวกันแล้วให้คะแนนได้ตรงกัน ระดับของความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ประเมิน 2 คนที่ประเมินอย่างเป็นอิสระจากกันจะเรียกว่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของการประเมิน

องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ

Scoring rubric มีหลายองค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบก็มีประโยชน์ มีความสำคัญ องค์ประกอบมีดังนี้

1. จะมีอย่างน้อย 1 คุณลักษณะหรือ 1 มิติที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินผู้เรียน
2. การนิยามและการยกตัวอย่างจะต้องมีความชัดเจนในแต่ละคุณลักษณะหรือมิติ
3. มาตรการให้คะแนนจะต้องเป็นอัตราส่วนกันในแต่ละคุณลักษณะหรือมิติ
4. จะต้องมีความมาตรฐานที่เด่นชัดในแต่ละระดับของการให้คะแนน

ในแต่ละระดับการให้คะแนนจะต้องมีความชัดเจนในการนิยาม และความกว้างของระดับคะแนนไม่ควรเกิน 6 ถึง 7 ระดับ ถ้ามีระดับของการให้คะแนนกว้างมากเกินไปจะมีความลำบากในการตัดสินความแตกต่างในแต่ละระดับ เช่น ความกว้างคะแนนเป็น 100 ทำให้ยากที่จะอธิบายว่าคะแนน 81 มีคุณภาพแตกต่างจาก 80 หรือ 82 อย่างไร และจะทำให้ความสอดคล้องของการประเมินด้วยผู้ประเมินหลายคนลดลงไป การจะกำหนดความกว้างของการให้คะแนนเป็นเท่าไรนั้นจะต้องมีความเหมาะสมและมีความชัดเจนในการนิยามที่ครอบคลุมตั้งแต่ แย่ที่สุด (poor) จนถึงดีเลิศที่สุด (excellent)

ชนิดของเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ

1. Holistic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนน คือจะประเมินในภาพรวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น

ตัวอย่าง ตารางรูบรีคแบบ Holistic สำหรับการประเมินทักษะการพูด ซึ่งประเมินทักษะการพูดโดยรวมและแบ่งระดับความสามารถในการพูดของผู้เรียนออกเป็น 4 ระดับ

Fig. 1a	Holistic rubric for speaking tasks (generic)
Exceeds expectations	No errors in expression; near-native pronunciation; use of structures beyond expected proficiency; near-native use of appropriate cultural practices; exceeded task requirements.
Meets expectations	Almost all expression is correct; easily understood with infrequent errors in pronunciation, structures, and vocabulary usage; almost all cultural practices demonstrated and appropriate; met task requirements.
Developing	Some errors in expression; comprehensible with noticeable errors in pronunciation, structures, and/or vocabulary usage; some cultural practices demonstrated and appropriate; met most task requirements.
Not there yet	Little or no expression is correct; nearly or completely incomprehensible; cultural practices were inappropriate or not demonstrated at all; little success in meeting task requirements.

Adapted from sample rubric in the [New Jersey World Languages Curriculum Framework, Appendix B](#) (PDF document).

2. Analytic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกส่วนหรือองค์ประกอบคุณลักษณะของผลงานหรือกระบวนการ แล้วนำแต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

ตัวอย่าง ตารางรูปรูปแบบ Analytic สำหรับการประเมินทักษะทางภาษา โดยแบ่งออกเป็นทักษะการใช้ภาษา (25 คะแนน) และทักษะการใช้คำศัพท์ (20 คะแนน) แบ่งระดับความสามารถในการใช้ภาษาออกเป็นช่วงคะแนนที่แตกต่างกัน

LANGUAGE USE/GRAMMAR/MORPHOLOGY — 25 TOTAL POINTS POSSIBLE			
Score	Range	Criteria	Comments
	25 - 22	Excellent to Very Good — • great variety of grammatical forms (e.g., range of indicative verb forms; use of subjunctive) • complex sentence structure (e.g., compound sentences, embedded clauses) • evidence of "Spanish-like" construction • mastery of agreement (subj/verb; number/gender) • very few errors (if any) overall with none that obscure meaning	
	21 - 18	Good to Average — • some variety of grammatical forms (e.g., attempts, though not always accurate, of range of verb forms; use of subjunctive) • attempts, though not always accurate, at complex sentence structure (e.g., compound sentences, embedded clauses) • little evidence of "Spanish-like" construction, though without clear translations from English • occasional errors with agreement • some errors (minor) that don't obscure meaning	
	17 - 11	Fair — • less variety of grammatical forms (e.g., little range of verb forms; inaccurate, if any, attempts at subjunctive) • simplistic sentence structure • evidence of "English-like" construction (e.g., some direct translation of phrases) • consistent errors (e.g., with agreement), but few of which may obscure meaning	
	10 - 5	Poor — • very little variety of grammatical forms • simplistic sentence structure that contains consistent errors, especially with basic aspects such as agreement • evidence of translation from English • frequent and consistent errors that may obscure meaning	
VOCABULARY/WORD USAGE — 20 TOTAL POINTS POSSIBLE			
Score	Range	Criteria	Comments
	20 - 18	Excellent to Very Good — • sophisticated, academic range • extensive variety of words • effective and appropriate word/idiom choice and usage • appropriate register	
	17 - 14	Good to Average — • good, but not extensive (less academic), range or variety • occasional errors of word/idiom choice or usage (some evidence of invention of "false" cognates), but very few or none that obscure meaning • appropriate register	
	13 - 10	Fair — • limited and "non-academic" range (frequent repetition of words) • more consistent errors with word/idiom choice or usage (frequent evidence of translation; invention of "false" cognates) that may (though seldom) obscure meaning • some evidence of inappropriate register	
	9 - 7	Poor — • very limited range of words • consistent and frequent errors with word/idiom choice or usage (ample evidence of translation) • meaning frequently obscured • evidence of inappropriate register	

3. Annotated Holistic Rubrics ผู้ประเมินจะประเมินแบบ holistic rubrics ก่อนแล้วจึงประเมินแยกส่วนอีกบางคุณลักษณะที่เด่น ๆ เพื่อใช้เป็นผลสะท้อนในบางคุณลักษณะของผู้เรียน

การให้คะแนนแบบ holistic rubrics ใช้ได้ง่ายและใช้เพียงไม่กี่ครั้งต่อผู้เรียน 1 คน จะเป็นการประเมินในภาพรวมของทุกคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่วนการให้คะแนนแบบ analytic rubrics จะใช้บ่อยครั้งโดยจะประเมินแยกในแต่ละคุณลักษณะของงาน ซึ่งการประเมินแบบนี้จะมีประโยชน์เมื่อสนใจจะวินิจฉัยหรือช่วยเหลือผู้เรียน ว่ามีความรู้ความเข้าใจในแต่ละส่วนหรือแต่ละคุณลักษณะของการปฏิบัติงานนั้น ๆ หรือไม่ ซึ่งจะมีส่วนให้ครูได้ช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละคุณลักษณะ ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนแบบ annotated rubrics จะรวมข้อจำกัดของ holistic และ analytic ไว้ด้วยกัน เริ่มด้วยการประเมินในภาพรวมของการปฏิบัติงานด้วย holistic แล้วผู้ประเมินเลือกประเมินอีกเพียงบางคุณลักษณะของงานแบบ analytic ซึ่งการประเมินเพียงบางคุณลักษณะนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงคะแนนที่ประเมินแบบ holistic ประโยชน์ก็คือจะมีความรวดเร็วในการประเมินและเป็นการให้ผู้ประเมินได้เลือก ประเมินเฉพาะบางคุณลักษณะที่โดดเด่นเพียงไม่กี่องค์ประกอบเพื่อเป็นผลสะท้อน (feedback) ให้แก่ผู้เรียน แต่ไม่มีประโยชน์ในการวินิจฉัยผู้เรียนว่าบกพร่องในคุณลักษณะใด เพราะหลาย ๆ คุณลักษณะไม่ได้ถูกประเมิน

(จาก Nitko, 1996 อ้างถึงใน <http://www.watpon.com/Elearning/mea5.htm>)

การสร้างรูปรีสำหรับประเมินทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียน

ในการประเมินทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน หรือเขียนนั้น รูปรีจัดเป็นเครื่องมือการประเมินที่มีเกณฑ์ชัดเจน ไม่ว่าใครเป็นผู้ประเมินก็สามารถที่จะประเมินได้เที่ยงตรง ตามสภาพจริง รูปรีสามารถสร้างขึ้นได้โดยครูผู้สอนเอง ซึ่งขั้นตอนการสร้างรูปรีสำหรับประเมินความสามารถในการใช้ภาษานั้นมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดมาตรวัดความสามารถ

เลือกผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากเนื้อหาสาระที่สอน และพิจารณาระดับมาตรที่ต้องการประเมินความสามารถของผู้เรียน เช่น 1-3, 1-4, 1-5, หรือ 1-X ที่เหมาะสมกับการประเมินความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการวัด

2. ระบุเกณฑ์ของมาตรที่กำหนด

ระบุเกณฑ์ให้เหมาะสมกับมาตรวัดแต่ละระดับ เช่น

4 = ระดับก้าวหน้า

3 = ระดับใช้งานได้ดี

2 = ระดับพื้นฐาน

1 = ระดับเริ่มต้น

3. ระบุความสามารถที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติได้ในมาตรวัดแต่ละระดับ

กำหนดคำอธิบายสำหรับระดับมาตรวัดแต่ละระดับ

4 – Advanced ability to _____

3 – Proficient ability to _____

2 – Basic ability to _____

1 – No ability to _____.

4. ระบุคำอธิบายและรายละเอียดความสามารถที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติได้ในมาตรวัดแต่ละระดับ

เช่น 4 – นักเรียนสามารถ ... (คำอธิบายความสามารถระดับสูงสุดที่ผู้เรียนพึงทำได้)

3 – นักเรียนสามารถ ... (คำอธิบายความสามารถระดับสูงที่ผู้เรียนพึงทำได้) แต่ไม่สามารถทำ (ความสามารถระดับสูงสุดที่ผู้เรียนพึงทำได้)

2 – นักเรียนสามารถ ... (คำอธิบายความสามารถพื้นฐานที่ผู้เรียนพึงทำได้) แต่ไม่สามารถทำ (ความสามารถระดับสูงที่ผู้เรียนพึงทำได้)

1 – นักเรียนไม่สามารถทำ (คำอธิบายความสามารถขั้นต้นที่ผู้เรียนพึงทำได้)

การสร้างเครื่องมือประเมินแบบรูปรี

ครูผู้สอนสามารถสร้างรูปรีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความสามารถทางภาษาของผู้เรียนได้ด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมพิมพ์เอกสาร หรืออาจสร้างโดยกรอกข้อมูลที่ต้องการ

ประเมินลงในเว็บไซต์สำหรับสร้างรูบริกโดยเฉพาะ ซึ่งช่วยให้ครูผู้สอนสามารถสร้างรูบริกได้สะดวก รวดเร็ว ตัวอย่างเว็บไซต์สำหรับการสร้างรูบริก มีดังนี้

<http://www.rubrics4teachers.com/>

<http://www.tools2learn.ca/rubric/rubric.html>

<http://rubistar.4teachers.org/index.php>

การใช้รูบริกในการประเมินผลทักษะทางภาษานั้นจะประสบผลสำเร็จได้หากผู้สอนดำเนินการดังนี้

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังพื้นฐานแก่ผู้เรียน
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ในการประเมิน
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะเฉพาะของผู้เรียนที่ต้องการปรับปรุง

ตัวอย่างหัวข้อในการวัดประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

- 1 Phone calls English exercises: Phone calls.
- 2 Make a phone call
- 3 Vocabulary- Buying and selling topic: Buying in a shop
- 4 Speak-Talk-Say-Tell – English As a godmother, she has told fairy tales to their children. He told us it would be a rainy day. English exercise "Speak-Talk-Say-Tell
- 5 Greetings and introductions
- 6 Asking for a direction

ตัวอย่างรูปวิธีการประเมินผลการใช้ภาษาในการเขียน (Relearning by Design, 2550)

ความชัดเจน	5	4	3	2	1
โครงสร้าง	เรียกร้องความสนใจของ	เหมาะสมแต่น่าสนใจนัก	ไม่เหมาะสม		
เปิดเรื่อง	ผู้อ่านได้ แนะนำตัวละคร/แนวของ เรื่อง	แนะนำตัวละคร/แนวของ เรื่อง	ไม่มีการแนะนำตัวละคร/ ไม่กล่าวถึงแนวของเรื่อง		
ลำดับเหตุการณ์	สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างเหตุการณ์อย่าง ชัดเจน	ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุการณ์ไม่ชัดเจน	เหตุการณ์ต่างๆสับสน/ไม่ มีระบบ		
การปิดเรื่อง	เรื่องจบอย่างมี ประสิทธิภาพ	เรื่องจบอย่างน่าพอใจ	เรื่องยังไม่จบอย่างแท้จริง		
กลไกการเขียน					
ไวยากรณ์	ไม่มีข้อผิดพลาดหรือ ผิดน้อย	มีข้อผิดพลาดของไวยากรณ์ บ้าง	มีข้อผิดพลาดของ ไวยากรณ์มาก		
การใช้คำ	ไม่มีข้อผิดพลาดหรือ ผิดน้อย	มีข้อผิดพลาดของการใช้ ภาษาบ้าง	มีข้อผิดพลาดมาก		
ตัวสะกด	ไม่มีข้อผิดพลาดหรือ ผิดน้อย	มีข้อผิดพลาดของตัวสะกด บ้าง	มีข้อผิดพลาดของตัวสะกด มาก		
ความเรียบร้อย	ตัวหนังสือชัดเจนไม่มีข้อ คิดหรือพิมพ์ไม่มีการ ขีดฆ่า	ตัวหนังสือไม่ชัดเจน มีขีดฆ่า อ่านยาก	ตัวหนังสือไม่ชัดเจนมี ขีดฆ่ามาก อ่านยากมาก		

ตัวอย่าง ตารางรูบรีคประเมินทักษะการพูด (Key Stage 3)

	ต้องปรับปรุง	ปานกลาง	ระดับก้าวหน้า
ความคล่อง (Fluency)	- ออกเสียงคำในวลี/ประโยค โดยอ่านออกเสียงแยกเป็นคำๆ - มีความลืงเลใจในการออกเสียงพูด - พูดซ้ำมาก	- มีความพยายามพูดข้อความเป็นหน่วยๆ - พูดได้คล่องแคล่วโดยปราศจากความลืงเลใจ - พูดด้วยอัตราเร็วปกติ	- พูดได้คล่องแคล่ว ต่อเนื่อง - พูดได้ถูกต้องคล่องแคล่วโดยปราศจากความลืงเลใจ - ปรับความเร็วในการพูดตามความรู้สึกและอารมณ์ขณะพูด
ความถูกต้อง (Accuracy)	- ออกเสียงคำส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง ความหมายของคำที่ต้องการสื่อไม่ถูกต้อง - พูดด้วยเสียงราบเรียบ - พูดคำแยกเป็นคำๆหรือประโยคแยกเป็นส่วนๆ - ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด - ใช้คำศัพท์ในการพูดแสดงความรู้สึกได้จำกัด	- ออกเสียงคำง่ายๆและคำที่คุ้นเคยได้ถูกต้อง - มีความพยายามใช้เสียงสูง-ต่ำ ขณะพูด - สามารถพูดประโยคง่ายๆได้ - ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดเล็กน้อย - ใช้คำศัพท์พื้นฐานในการพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้	- ออกเสียงคำทั้งคำที่คุ้นเคยและคำที่ไม่คุ้นเคยได้ถูกต้อง - สามารถใช้การเน้นเสียงและเสียงสูง-ต่ำ ขณะพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้เหมาะสม - ใช้รูปประโยคต่างๆ ในการพูดได้หลากหลาย - ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้ข้อความที่สื่อเสียความหมาย - ใช้คำศัพท์ในการพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้เหมาะสม
ความมั่นใจ (Confidence)	- พูดเสียงค่อย - ประหม่าหรือยืนพูดโดยไม่สนใจผู้ฟัง (ไม่สบตา) - พูดซ้ำคำที่ไม่รู้จัก - ไม่เต็มใจในการพูด	- พูดไม่เต็มเสียง - ใช้ภาษาท่าทางเพื่อช่วยในการอธิบายความคิดและความรู้สึกบ้าง - มีความพยายามออกเสียงคำที่ไม่คุ้นเคย - ไม่เต็มใจในการพูดในบางโอกาส	- พูดเสียงดังฟังชัด - ใช้ภาษาท่าทางเพื่อช่วยในการอธิบายความคิดและความรู้สึกได้ดี - มีความพยายามอย่างมากในการออกเสียงคำที่ไม่คุ้นเคย - ยินดีและเต็มใจเมื่อต้องพูดนำเสนอในชั้นเรียน
การแสดงออก (Performance Skills)	- พูดโดยไม่สนใจเนื้อหาหรือความหมาย - พูดโดยไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึกหรือน้ำเสียงในโทนต่างๆ	- ใช้ท่าทาง/สีหน้าประกอบการพูดเพื่เน้นหรืออธิบายความหมาย - มีความพยายามในการใช้โทนเสียงต่างๆ ในการแสดงความรู้สึกขณะพูดอยู่บ้าง	- ใช้ท่าทาง/สีหน้าประกอบการพูดเพื่เน้นหรืออธิบายความหมายได้ชัดเจนดีมาก - สามารถใช้โทนเสียงต่างๆ ในการแสดงความรู้สึกขณะพูด

(จาก cd1.edb.hkedcity.net)

หลังจากศึกษาเนื้อหาสาระเรื่องที่ 5.2 แล้ว โปรดปฏิบัติใบงานที่ 5

ใบงานที่ 1

ข้อ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ใดบ้าง

ข้อ 2 แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศตามสาระทั้ง 4 สาระ มีแนวทางอย่างไร

ใบงานที่ 2

คำถามข้อ 1. โปรดระบุแนวทาง เทคนิค หรือวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่ท่านประสบ
ความสำเร็จในการใช้สอนนักเรียน และอธิบายสาเหตุของความสำเร็จดังกล่าว

คำถามข้อ 2. จงระบุแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาพอสังเขป

ใบงานที่ 3

คำถาม 1. คุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศมีคุณลักษณะสำคัญด้านใดบ้าง และในแต่ละด้านผู้เรียนต้องมีความสามารถอย่างไร

คำถาม 2. จงบอกองค์ประกอบหรือแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

ใบงานที่ 4

คำถาม 1. สื่อการเรียนรู้ที่ดี มีลักษณะอย่างไร

คำถาม 2. การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น ครูผู้สอนมีข้อปฏิบัติในการใช้สื่ออย่างไร

คำถาม 3. จงยกตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจมาอย่างน้อย 3 ข้อ

ใบงานที่ 5

ข้อ 1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีแนวทางอย่างไรบ้าง

ข้อ 2 จงออกแบบเกณฑ์การประเมินผลทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะละ 1 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ประเมินเป็นมาตรวัด 3 ระดับ